

ካልኣይ

ኣርእሱቲ

ጥምቀት

አብ መንጎናን ፕሮቴስታንትን

ብዛዕባ ጥምቀት ዘሎ ፍልልይ

እቲ ፍልልይና አብ ሓሙሽተ ኣገደስቲ ነጥብታት ዘቐከረ ኢዩ፡ ንሱ ኸኣ፤

፩፡ እንታይ ኢዩ እቲ ኣገዳስነት ጥምቀትን፡ ኣባና ዘርእዮ ውጺኢትን?

ከምቲ ኦርቶዶክሳዊ እምነትና፡ ብጥምቀት ኣቢልና ንድሕነት፥ ምንፃህ፥ ብፅእነት፥ ምሕዳስ፥ ውልድነትን ኣብ ክርስቶስ ከኣ ኣባልነት እንረኽብላ ድያ? ወይሲ ከምቲ መሠረት-እምነት ፕሮቴስታንት እዚ ኹሉ ብእምነት ኣቢልና እንቕበሎ ኢዩ? እዚ እንተ ኹይኑ ኸኣ ጥቕሚ ጥምቀት ደኣ እንታይ ኢዩ? ንሳሲ ኣብ ክርስትና ህይወት ምልክት ጥራይ ድያ? ወይሲ ነቲ ትእዛዝ ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ (ማቴ.28:19) ንምፍጻም ጥራይ ኢዩ?

፪፡ ጥምቀት ብናይ መን መንጎኝነት ኢያ እትፍጸም?

ንሕና ኣብ ኦርቶዶክሳውነትና እቲ ንእማኒ ዘጥምቕ ናይ ግድን ሕጋዊ ካህን ክኸውን ኣለዎም ኢና እንብል። ፕሮቴስታንት ግን ብሰብኣዊ ክህነት ብፍጹም ኣይኣምኑን ኢዮም። ጥምቀት ከኣ ኣብ ኣም ብካህን ዘይኮነስ ብገዢ ኣገልጋሊ ኢያ ትፍጸም፡ እቲ ኣገልጋሊ ድማ ሽማግሌ ወይ ቀሺ ሰብኣይ ከምኡውን ሰበይቲ (ኣብተን ንጓል ኣንስተይቲ ክህነት ዝህባ ማሕበራት) ይፍጸም። ብኣፈሽኡ ግን ኣብ ፕሮቴስታንት ቀሺ ይኹን ሽማግሌ ከም ካህን ኣይቈጽርዎን።

፫፡ ንሕና ጥምቀት ሓንቲ ካብተን ሸውዓተ ምሥጢራት ቤተክርስቲያን ኢያ ኢልና ንኣምን፡ ፕሮቴስታንት ግን ከምኡ

ኣይርእይዎን ኢዮም።

፬፡ ንሕና ንጥምቀት ኣብ ውሽጢ ማይ ብምጥላቕ ንፍጽሞ፡ ንሶም ግን ብምንጻግ ይፍጽምዎ።

፭፡ ንሕና ንህፃናት ኣብ እምነት ወለዶም ተሞርኩስና ነጥም ቐም። ፕሮቴስታንት ግና ንህፃናት ምጥማቕ ኣይኣምኑሉን ኢዮም፡ እዚ ኸኣ እቲ ዝጥመቕ ኣሚኑ ክጥመቕ ኣለዎ ስለ ዝበሉ ኢዮም።

እንተ ኹን ግን ገለ ማሕበራት ፕሮቴስታንት ንህፃን ኣብ እምነት ወለዱ ተሞርኩስካ ምጥማቕ ይኣምኑሉ። ኣብ ግብጺ ዘለዉ ፕሮቴስታንት ኸኣ ምሳና በዚ ነጥቢ እዚ ተሳማሚዖም።

ብድሕሪ እዚ እቲ ንሶም ዘቕርብዎ ተቓውሞታት ተሪፉና ኣሎ፡ ከምለሰሊውን የድሊ ኢዩ፡ ነኣብነት፤

ሀ፡ እምነት ክሳብ ክንደይ ኢዩ ብቕዓታ? ብዘይጥምቀትክ እኽልቲ ድያ?

ለ፡ እቲ ኣብ የማን ጎይታና ዝተሰቕለ ሸፍታ፡ ከመይ ኢሉ ብዘይጥምቀት ክድሕን ክኢሉ?

ሐ፡ ማይ ንኸልኣይ ውልድነትን ድሕነትን ብቕዓት ኣለዎ ድዩ...?

መ፡ ስለምንታይ ኢዩ ኣድላይነት ካህን ግዲ ዝኾነ...?

እቲ ዘጥምቕ ካህን ብኸፋእ ባህርያት ዝማላለስ እንተ ኮኸኸ ከመይ ይኹን?

ረ፡ ጥምቀት ምሕዳስ ካብ ኮነት ስለምንታይ ደኣ ኢና ድሕሪ ጥምቀት እንኣጥእ?

ሰ፡ እቲ ህፃን ወለዱ ኣቐዲሞም ተጠሚቑምን ሓጢአቶም ተሓዲግሎምን እንከለዉ፡ ከመይ ኢሉ ኢዩ ሓጢአት ዝወርስ?

ሸ:- እቲ ማይ ነቲ ሓዋርያ ጳውሎስ “ርኩብ ክርስቶስ ምስ ቤተክርስቲያን” ዝበሎ ቃል “ክርስቶስ ብቻሉ ገይሩ ብምሕጻብ ማይ ምስ አጽረያ...” (ኤፌ.5:26) ድዩ ዘመልከት።

ዝበን ነጥብታት እዚአን ሓንቲ ብሓንቲ ክንከታተለን ኢና...

ተግባራት ጥምቀት

፩:- ብጥምቀት ድሕነት ይፍጸም፤

ከምቲ ቃል ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ፤ “ዝኣመነን ዝተጠምቀን ክድሕን።... ኢዩ” (ማር.16:16)። “ዝኣመነ ክድሕን ኢዩ” ጥራይ አይበለን፤ ምስ እምነት ጥምቀት ክህሉ ግዲ ኢዩ።

ከምኡውን ሓዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ንሱ ብምሕረቱን ብምሕጻብ ሓድሽ ልደትን ብምሕዳስ መንፈስ ቅዱስን ኢዩ ዘድሓነና።...” (ቲቶ.3:5)። ሓዋርያ ቅዱስ ጴጥሮስ ውን ብዛዕባ መርኩብ ኖኅ ከምዚ ዝሰዕብ በለ፤ “... ብኣኣ ሓደት፤ ማለት ሾሞንተ ነፍሲ፤ ብማይ ዝደሓናላ።... እቲ ማይ ድማ ሕጂ ብተምሳሉ፤ ማለት ጥምቀት የድሕነኩም ኣሎ።” (1ጴጥ.3:20-21) ይብል።

፪:- ነቲ ካልኣይ ውልድነት ብጥምቀት ካብ ማይን መንፈስን ንረክቦ፤

ሀ:- እዚ ኸአ ከምቲ ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ንኒቆዲሞስ ዝበሎ ኢዩ፤ “ኢየሱስ ድማ፤ ካብ ላዕሊ እንተ ዘይተወልደ፤ ንመንግሥቲ ኣምላኽ ክርእያ ዝኸእል ከም ዘየልዎ፤ ብሓቂ፤ ብሓቂ እብላካ ኣሎኹ፤ ኢሉ መለሰሉ።” (ዮሃ.3:3)... ቀጺሉ ከምዚ ዝሰዕብ እናበለ ተርጉመሉ፤ “ኢየሱስ መለሰ፤ ብሓቂ፤

ብሓቂ እብላካ ኣሎኹ፤ ካብ ማይን መንፈስን እንተ ዘይተወልደ፤ ኣብ መንግሥቲ ኣምላኽ ክኣቲ ዝኸእል የልዎን።” (ዮሃ.3:5) በለ።... ወሲኹ ኸአ፤ “... ካብ መንፈስ እተወልደ ኸአ መንፈስ ኢዩ።... እቲ ካብ መንፈስ እተወልደ ዘበለ ድማ ከምኡ ኢዩ።” በዚ ኸአ ኩሉ እቲ ካብ ማይን መንፈስን ዝተወልደ፤ ካብ ላዕሊ ዝተወልደ ይኸውን፤ ወይውን ካብ መንፈስ ዝተወልደ ይኸውን፤ እዚ ኢዩ እቲ ካልኣይ ልደት።

ካብቲ ዘገርም፤ ገለ ፕሮቴስታንት ካብዛ ጥቕሲ ዚኣ ክሃድሙ ስለ ዝደለዩ፤ “ጉይታና ኩሉ እቲ ዝተወልደ... ደኣ ኢዩ ዝበለ!” እምበር “ካብ ማይን መንፈስን ዝተጠምቀ” አይበለን፤ ይብሉ።

ብዘይጥርጥር እነም ክልተ ዓይነት ኣገላልጻ ሓደ ትርጉም ኢዩ ዘለዎም። ምኽንያቱ “ካብ ማይ ዝውለድ” ማለትሲ “ዝጥመቕ” ማለቱዶ አይኮነን? ምኽንያቱ እቲ ዝጥመቕ ካብ ከርሢ መጠመቕ ኢዩ ዝወጸ። ከምኡውን ቃል ሓዋርያ ጳውሎስ፤ ዛሬ ቃል እዚ የረጋግጸ...

ለ:- ቅዱስ ጳውሎስ፤ “ንሱ ብምሕረቱን ብምሕጻብ ሓድሽ ልደትን ብምሕዳስ መንፈስ ቅዱስን ኢዩ ዘድሓነና...” (ቲቶ.3:5) ይብል። ብዛዕባ ቤተክርስቲያንውን “ክርስቶስ ብቻሉ ገይሩ ብምሕጻብ ማይ ምስ አጽረያ...” (ኤፌ.5:26) ይብል። ሓዋርያ ጳውሎስ ንምሕጻብ ማይ “ጥምቀት” ከም ዝኸነ ገሊጽዎ ኣሎ፤ ንሱ ኸአ ምሕጻብ ሓጢአትን ካልኣይ ልደትን ኢዩ።

፫:- ጥምቀት ምሕጻብ ሓጢአት ኢዩ፤

ብመሠረት እተን አቕድም ኣቢልና ዝጠቐስናዮን ክልተ ጥቕሲታት።

ከምኡውን ብመሠረት እቲ ሃናንያ ወዲ ደማስቆ ብድሕሪ እቲ ሳኣል ጠርሲላዊ ብጉይታ ምስ ተጸውዐ ዝበሎ ጥቕሲ፤ “ሕጂኽ ንምንታይ ትድንጉ፤ ተንሢእካ ተጠመቕ፤ ስም ጉይታ

ጸዊዕካ ካብ ሓጢአትካ ተሓጸብ፡ በለኒ።” (ግብ.22.16)።

አብዚ እምበኣር ብውጽኢት ጥምቀት ሰብ ካብ ሓጢአቱ ከም ዝነጽህ ንርኢ። እዚ ናይ ሳኦል ጠርሲሳዊ ኣብነት ብሓቂ ኣዚዩ ኣገራሚ ኢዩ። ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ሳኦል ምእንቲ ነዛብ ሓዋርያን ምእንቲ ሰሙውን ዝሰቆን ንሰሙ ዝጸውር ምሩጽ ኣቕሓን ክኸውን ኢሉ ጸወዖ። (ግብ.9:15-16)። ምስናይ እዚ ግን ሳኦል ምስ ጎይታ ብምርኻቡ ይኹን ሓዋርያ ክኸውን ተጸዊዑ እንክሉን፡ ሓጢአቱ ስለ ዘይተሓደገሉ ምእንቲ ካብ ሓጢአቱ ክነጽህ ጥምቀት ደልዩ ይጸበ ነበረ።

ምናልባት ሓዋርያ ጳውሎስ ነዚ ብጥምቀት ዝርከብ ምሕጻብ ሓጢአት፡ ብቐጻልነት ይዝከር ነይሩ ይኸውን፡ ስለዚ ድማ ንሰብ ቈረንቶስ፤ “... ብስም ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስን ብመንፈስ ኣም ላክናን ተሓጺብኩምን ተቐዲስኩምን ጸዲቕኩምን ኢኹም።” (1ቈረ.6:11) በሎም። ምክንያቱ ልክዕ ከምቲ ቅዱስ ጴጥሮስ ንኣይሁድ ዝበሎም፡ ብስም ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ተጠሚቐም ሕድገት ሓጢአት ስለ ዝረኸቡ ኢዩ።

፬፡- ብጥምቀት ሕድገት ሓጢአት ይርከብ፤

እዚ ኸኣ ኣይሁድ ኣብ በዓለ ሓምሳ፡ ምስ ኣመኑን ልቦም ምስ ተተንከፈን፡ ኣቱም ኣሕዋትና ሕጂ እሞ እንታይ ንግበር? በሉ፡ ሓዋርያ ቅዱስ ጴጥሮስ ከኣ ከምዚ ክብል መለሰሎም፤ “... ተነስሑ ነበሲወክፍኩም ከኣ ብስም ኢየሱስ ክርስቶስ ንሕድገት ሓጢአት ይጠመቑ።...” (ግብ.2:38-39)።

ኣብታ መዓልቲ እቲኣ እምነት ኣይሁድ ንሕድገት ሓጢአት ዝኣክል እንተ ዝነበርሲ፡ እቲ ክቡር ሓዋርያ ጴጥሮስ ንሕድገት ሓጢአቶም ክኸምቑ ኣይምእዘዎን ነይሩ...! ብፍላይ እኳ እዛ መዓልቲ እዚኣ ኣብቲ ምምሥራት ቤተክርስቲያን ታሪኻዊት

መዓልቲ ዝኸነት፡ እዛ መዓልቲ እዚኣ እቲ ንድሕነት ኣገዳሲ ዝኸነ መትከል ዝሠረተላ ኢያ።

ምናልባት ገሊኦም፤ ሓጢአትሲ ከመይ ገይራ ኢያ ብጥምቀት እትሕደግ? ዝብል ሕቶ ይህልዎም ይኸውን፡ መልሱ ኸኣ ከምዚ ዝሰቀብ ይኸውን፤

፮፡- ጥምቀት ምስ ክርስቶስ ሙማትን ምትንግእን ኢያ፤

መጽሓፍ ቅዱስ፤ “ዓስቢ ሓጢአትሲ ሞት ኢዩ፡...” (ሮሜ.6:22-23) ይብል። ስለዚ መገዲ ድሕነት ክርስቶስ ምእንታና ምስ ሞተ ኢዩ፡ ብሞት ስለ ዝጀመረ፡ ምስ ክርስቶስ ክንመውት ወይውን ከምቲ ሓዋርያኡ ዝበሎ፡ ብውሕዱ ብሞቱ ክንመስል ኣሎና፤ “ዝኸነ ኾይኑ ናብ ትንግኤ ምውታን እንተ ኣርከብኩ ኣለ፡ ብሞቱ እናመሰልክዎ፡ ንዕኡን ንኣይሊ ትንግኤኡን ሕብረት መከራኡን ምእንቲ ክፈልጥ፡ ኩሉ ከም ወፅዓ እቛጽሮ ኣሎኹ።” (ፊሊ.3:10-11)። እዚ ኸኣ ንሕና ኣብ ጥምቀት ንፍጽሞ፡ ከመይ ኢልና?

ሓዋርያ ጳውሎስ ከምዚ ዝሰቀብ ይብል፤ “ወይስ ብክርስቶስ ኢየሱስ ዝተጠመቐና ዘበልና ኩላትና ብሞቱ ከም እተጠመቐናዶ ኣይትፈልጡን ኢኹም?... ናብ ሞት ብጥምቀት ምስኡ ተቐበርና።” (ሮሜ.6:3-4)። ነዚ ኣበሃህልኡ ደጊሙ ንምርግጋጽ፤ “ሞትና ንሞቱ መሲሉ ሕቡራቱ እንተ ኹንናሲ፡... እቲ ኣረጊት ሰብና ምስኡ ከም እተሰቐለ፡ ፈሊጥና ኣሎና።” ይብል።

ከምኡውን ሓዋርያ ጳውሎስ ኣብ (ቈሎ.2:12) ከምዚ ዝሰቀብ ይብል፤ “ብጥምቀትውን ምስኡ ተቐብርኩም፡ ብግብራቲ ካብ ምውታን ዘተንሥኦ ኣምላክ ድማ ምስኡ ተንግእኩም።” እዚ ነቲ ዝተባህለ ትርጉም የረጋግጽ።...

እዚ ኩሉኸ ንምንታይ ኢዩ? ሓዋርያ ጳውሎስ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “... ንሕና ምስ ክርስቶስ ካብ ሞትናሰ፡ ምስኡ ድማ ብሀይወት ከም እንነብር፡ ንእመን ኣሎና።” (ሮሜ.6:8-9)።

እምበኣርክስ ጥምቀት፡ ምእንቲ ድሕነት ኣድላይት ኢያ፡ ምኽንያቱ ኣብ ሞት ክርስቶስ ምሕባር ስለ ዝኾነት። ከምኡ ኸኣ ናብ ሀይወት ንምብጻጽ፡ ሙማት ግድን ከም ዝኾነን ዓሰቢ ሓጢአት ከኣ ሞት ከም ዝኾነን ምእማን ኢያ።

ኣብዚ ጥቕሲ (ሮሜ.6) እንግንዘቦ ክልተ ኣገደሱ፡ ጥቕስታት ይግለጻልና፤

ሀ፡- “ብጥምቀት ምስኡ ተቐበርና።” እትብል ጥቕሲ ምጥላቕ ተመልክት፡ ልክዕ ከምቲ ሰባት ኣብ ውሽጢ መቐብር ዝድፈኑ።

ለ፡- ሓደ ካብቲ ውጽኢት ጥምቀት ውን “እቲ ኣረጊት ሰብና ምስኡ ከም እተሰቕለ፡” ምግላጹ ኢዩ።

ኣብዚ ኣርእሱቲ እዚ ውን ናይ ጥምቀት ካልእ ውጽኢት ኣሎ፡ ንሱ ኸኣ፤

፩፡- ኣብ ጥምቀት ናይ ምሕዳስ ተግባር ኣሎ፤

ሓዋርያ ጳውሎስ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “... ከምኡ ኸኣ ንሕና ብሓዳስ ሀይወት ምእንቲ ክንመላለስ፡ ናብ ሞት ብጥምቀት ምስኡ ተቐበርና።” (ሮሜ.6:4)። እዚ ማለት ከኣ እቲ ንዓና ብጥምቀት ዝውሃብ ጸጋ ምምልላስ ካብቲ ሓድሽ ሀይወት ኢዩ... እምበኣርክስ ባህርያትና ብጥምቀት ኣቢሉ ይሕደስ። እዚኸ ከመይ ኣሉ?

፪፡- ብጥምቀት ንክርስቶስ ንለብሰ፤

ሓዋርያ ጳውሎስ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ብክርስቶስ እተጠመቕኩም ዘበልኩም ንክርስቶስ ለበስኩም...” (ገላ.3:27)። ንዕብዮት ተግባር ጥምቀት እትገልጽ ካብዛ ጥቕሲ እዚኣ ትዓቢ ጥቕሲዶ

ኣላ ኢያ?!

ንክርስቶስ ትለብሶ... እቲ ኣብኡ ዘሎ ከም ውጽኢት ጥምቀት ዝውሃብ ኩሉ ብፅእነት ትለብሰ። እቲ ብደሙ ኣብ ጥምቀት ዝውሃብ ድሕነት ትለብሰ... እቲ ቦቲ ቀዳማይ ሓጢአት ዘጥፋእናዮ (ዘፍ.1:26)። ኣምላካዊ መልክዕ ትለብሰ።

ኣብ ብሉይ ኪዳን ዘሎ ምልክታት ጥምቀት ውን ሓደ ዓይነት ትርጉም ይህብ፤

ሀ፡- ሓደ ካብቲ ምልክታት ጥምቀት፡ መርከብ ኖኅ ኢያ ነይራ። ብዛዕባኡ ኸኣ ሓዋርያ ቅዱስ ጴጥሮስ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “... ብኣኣ ሓደገት፡ ማለት ሸምንተ ነፍሲ፡ ብማይ ዝደሓናላ፡... እቲ ማይ ድማ ሕጂ ብተምሳሉ፡ ማለት ጥምቀት የድሕነኩም ኣሎ።” (1ጴጥ.3:20-21)።

ከምቲ ማይ ኣብ መርከብ ናይ ጥምቀት ተምሳሌ ዝኾነ፡ ቦቶም ካብ ሞት ማይ ኣይኒ ብመርከብ ኖኅ ዝዳሓኑ ኸኣ ጥምቀት ድሕነት ከም ዘለዎ ንገልጽ።

እዚ ብዛዕባ ድሕነት ብጥምቀት ከኣ፡ ነቲ ኣቐዲምና ዝጠቐስናዮ ቃል ጎይታና (ማር.16:16) ዝድግፍ ኢዩ።

ለ፡- ግዝረት ከኣ ሓንቲ ካብቲ ምልክታት ጥምቀት ኢያ።

ሐ፡- ከምኡ ውን ምስጋር ቀይሕ ባሕሪ ካብቲ ኣብ ብሉይ ኪዳን ዝተጠቐሰ ናይ ጥምቀት ምልክት ኢዩ።

ብዛዕባ እዛ ምልክት እዚኣ ኸኣ ሓዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ኣሕዋተየ፡ ኩላቶም ኣቦታትና ትሕቲ ደበና ከም ዝነበሩ፡ ኩላቶም ውን ባሕሪ ከም እተሳገሩ፡ ዘይትፈልጡ ክትኩኑ ኣይፈቱን ኢዩ። ኩላቶም ድማ ብደበናን ብባሕርን ናብ ሙሴ ተጠምቁ።” (1ቈረ.10:1-2)።

ከምቲ ፍሉጥ ከአ ምስጋር ቀይሕ ባሕሪ ንህዝቢ ካብ ፈርአን ድሕነቶም ኢዩ ዝነበረ። እዚ ኸአ ንዓና ናይቲ ብጥምቀት አቢልና ካብ ባርነት ሓጢአትን ሞትን እንረክቦ ምድሓን ምልክት ኢዩ። ኣብ ክልቲአን ኣብነታት ማለት ግዝረትን ምስጋር ቀይሕ ባሕርን ባእታ ማይ ኣዚዩ ብሩህ ኢዩ። ከምኡውን ልክዕ ከምቲ ኖኅ ኣብቲ ዘመን ኣቦታትና ፓትሪያሪካት (ሊቃና ኣቦታት) ናይ ክህነት ምልክት ዝነበረ...። ኣብዚ ኸአ ሙሴ ናይ ክህነት ምልክት ኢዩ።

መ:- ካብቲ ኣብ ብሉይ ኪዳን ዘሎ ንምልክት ጥምቀት ዝተጠቐሰውን እቲ ኣብ (ሀዘ.16:8-9) ዘሎ ኢዩ፡ ኣብዚ ኸአ ጎይታ ነታ ሓጢአተኛ ኢየሩሳሌም እታ ንዝወደቐት ነፍሲ ሰብ እተመልክት ከምዚ ዝሰዕብ ይብላ፤ “... መሓልኩልኪ፡ ኪዳን ከአ ኣቶኩልኪ፡ ናተይውን ኮንኪ ይብል እግዚአብሔር ኣምላኽ። ብማይ ሓጸብኹ፡ ካብ ደምኪ ኣጽረኹኪ፡ ብዘይቲ ደማ ቀባእኹኪ”። እዚ ማይን ምሕጻብን ናይ ጥምቀት ምልክት ኢዩ። ዘይቲ ኸአ ንቕብአት መንፈስ ቅዱስ ኢዩ ዘመልክት፡ እታ “ናተይውን ኮንኪ” ዝበላ ኸአ ኣብቲ ሥጋ ክርስቶስ ምውህሃዳ ወይደማ (ኣባልነት ክርስትያን) ኢያ እተመልክት።

ሰለዚ ጥምቀት፡ ድሕነትን ሕድገት ሓጢአትን ኣለዎ። እዚ ናይ ሓድሽ ኪዳን ኣስተምህሮ ጥራይ ዘይኮነስ፡ ከምቲ ኣብ ብሉይ ኪዳንን ከምኡውን ብዛዕባ ግዝረትን መርኩብ ኖኅን ምስጋር ቀይሕ ባሕርን ዘሎ ምልክታውን ኢዩ።

እታ ብጥምቀት እንረክባ ሕድገት ሓጢአት፡ ኣብ ጸሎተ ሃይማኖት ኣብቲ፤ “ብሓንቲ ጥምቀት ንሕድገት ሓጢአት ንኣምን” ዝበሎ ብተገዳስነትን ብብሩህን ዝኾነ መግለጺ ጠቐስዎ ኣሎ።

፰:- ብጥምቀት ኣባላት ቤተክርስቲያን ንኸውን፤

እቲ ኣብ ብሉይ ኪዳን ዝገበር ዝነበረ ግዝረት ብዘይምጥርጣር ናይ ጥምቀት ምልክት ኢዩ። ኣብዚ ኸአ ሓዋርያ ጳውሎስ ብዛዕባ ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ንሸኻትኩም ደማ ብግዝረት ክርስቶስ ነቲ ናይ ሥጋ ሰብነት ቀንጢጥኩም ብኢድ ዘይኮነት ግዝረት ብእኡ ተገዝርኩም። ብጥምቀትውን ምስኡ ተቐብርኩም፡ ብግብሪ እቲ ካብ ምውታን ዙተንሥኦ ኣምላኽ ደማ ምስኡ ተንግእኩም።” (ቈሎ.2:11-12)።

ከምቲ ፍሉጥ ከአ ኣብ ግዝረት ካብ ኣካላትና ሓደ ኣካል ይቐረጽ እሞ፡ ይመውት፡ ነቲ ኣብ ጥምቀት ዝፍጸም ሙሉእ ሞት ዘመልክት ኢዩ። ልክዕ ከምቲ ግዝረት ነባሪት ምልክት ዝኾነት ጥምቀትውን ከምኡ ኢዩ።

ከምቲ ኣብ ግዝረት ደም ዝፈሰሰ፡ ከምኡ ኸአ እታ ብጥምቀት ዝመጸት ሓዳስ ህይወት፡ ኣብቲ ምእንታና ዝፈሰሰ ደም መሰል ብምርካብ ኢያ።

ከምቲ እተገዝረ፡ ኣብታ ናይ ኣመንቲ ማሕበርን ኣብ ህዝቢ ኣምላኽን ሓደ ኣባል ዝቐጽር ዝነበረ፡ (ዘፍ.17:7) ልክዕ ከምኡውን እቲ ዝተጠምቀ ኣብ ቤተክርስቲያንን ካብ ህዝቢ ኣምላኽን ኣብ ሥጋ ክርስቶስን ኣባል ይኸውን። ከምቲ ዘይተገዝረ ዝጠፍእ ዝነበረ፡ (ዘፍ.17.14)። ልክዕ ከምኡውን እቲ ካብ ማይን መንፈስ ቅዱስን ዘይተወልደ (ዮሃ.3:3-5)፡ ኣብ መንግሥቲ ኣምላኽ ኣይኣቲን ኢዩ። ምክንያቲ ኸአ ስለ ዘይተጠመቐ ምስ ክርስቶስ ኣይተደፍነን፡ ሰለዚ ምስ ክርስቶስውን ኣይትንሥእን ኢዩ።

ከምቲ ግዝረት ብኣምላኽዊ ትእዛዝ ኣገዳሲትን ግዴታን ዝነበረት፡ ከምኡውን ጥምቀት ንሕድገት ሓጢአትን ኣብ ሥጋ ክርስቶስ ኣባልነት ንምርካብን ኣገዳሲት ኢያ።

ከምቲ ሰብ ሓንሳእ ሞይቱ ዝተንሥእ፡ ሓንሳእውን ኢዩ ዝገዘር፡ እቲ ዝጥመቕ ምስ ክርስቶስ ልዕሊ ሓንሳእ ስለ ዘይመውት፡ ስለዚ ድማ ጥምቀት ዘይትድገም ሓንቲሳዕ ኢያ።

እቲ ኣብ መንጎ ግዝረትን ጥምቀትን ዘሎ ናይ ሕድገት ሓጢአት ርክብ ግን፡ ሓዋርያ ጳውሎስ ኣብቲ፡ ብግዝረት ክርስቶስ ነቲ ናይ ሥጋ ሰብነት ቀንጢጥኩም ብኢድ ዘይኮነት ግዝረት፡ ብእኡ ተገዝርኩም። እናበለ ብዛዕባ መንፈሳዊ ግዝረት ዝተዛረበሉ ገሊጽዎ ኣሎ። ንጥምቀት እናኣመልከተ ኸኣ ቀጺሉ ከምዚ ዝሰዕበ በለ፤ “ንብዘሎ ኣበላና ይቕረ ኢሉ፡ ብኣብሳኹምን ብዘይግዝረት ሥጋኹምን ሞይትኩም ንዝክርኩም፡ ንኣካትኩምውን ምስኡ ህያዋን ገበረኩም።” (ቈሎ.2.13)።

ጥምቀት ናይ ቤተክህነት ዕዮን ሓላፍነትን ኢዩ

ንጥምቀት ዝፍጽም ግድን ሕጋዊ ካህን ክኸውን ኣሎዎ።

ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ንሓላፍነት ጥምቀት ነቶም ቅዱሳን ሓዋርያቱ ደኣ እምበር፡ ንተራ ሰባት ከም ዘይሃዎም መጽሓፍ ቅዱስ ይነግረና፡ እዚ ኸኣ ኣብቲ ንሓዋርያቱ ቅድሚ ዕርገቱ ዝበሎም ተመዝጊቡ ኣሎ። “ስለዚ ኪዱ ንኸሎም ኣህዛብ ብሰም ኣዎን ወድን መንፈስ ቅዱስን እናኣጥመቕኩም፡ ዝኣዘዘኹም ኩሉ ክሕልው ኸኣ እናመሃርኩም፡ ደቂ መዛሙርቲ ግበርዎም።” (ማቴ. 28:19)። ነዚ ዝድግፍ ጥቕሲ ኸኣ ኣብ (ማር.16:15-16) ኣሎ።

ከምዚ ኣብ ግብሪ ሓዋርያት ዝተነግረና፡ ኣብቲ ኩሉ ምስፍ ሕፋሕ ቀዳመይቲ ቤተክርስቲያን፡ እቶም ንተግባር ጥምቀት ዝፍጽሙ ዝሸኡ ሓዋርያት ኢዮም። እዚ ተግባር ድማ ንተምሃሮ እም

ኢጲስቆጶሳት ሓደጉሎም፡ ካብኣም ከኣ ንካህናት።

ስለዚ ድማ ኢና ንሕና ንብካህን ዘይተፈጸመ ጥምቀት ዘይ ንቕበል።

ካብቲ ካህን ከማልኣም ዘለዎ ረጅሒታት ሕጋውነት ዝለበሰ ካህን ክኸውን ኣሎዎ፡ እዚ ማለት ድማ ብናይ መዓርገ ክህነት ዘለዎም ሰባት ኣንብሮእድ ዝተሸመ ማለ ኢዩ፡ ከምኡውን ነቲ ቅዱስ ምሥጢራት ክትግብረሉ ዝኸእል ክህነታዊ ሥልጣን ዘለዎ ደኣበር ዝተወግዘ ወይ ክህነቱ ዝተታሕዘ ክኸውን የብሉን።

በዚ ኹሉ ውጽኢት ዘለዎ ጥምቀት፡ ብድሕሪ ምዝራብና፡ ኣሕዋትና ፕሮቴስታንት ነዚ ኹሉ ንእምነት ብምሃብ፡ ኣይኣምኑላን ኢዮም፡... ብድሕሪ እዚ፡ ጥምቀት ሓንቲ ካብ ተግባር ክህነት ከም ዝኸነት ዘረባና... ምናልባት ገሊጽዎ ይሓቱ ይኸኑ፤

ስለምንታይ ኢኹም ነቶም ናብ ኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ዝጸንበሩ ፕሮቴስታንት ንጥምቀቶም ትደግምዎ? ንሕና ኸኣ ነቲ ኣብ ፕሮቴስታንት ምስ ተጠምቀ ክረኽቦ ዘይከኣለ ኩሉ ሃብቲ ኢና እንሀቦ ንብል፡ ከምዚ ኢልናውን ንሓቶ፤ ኣብ ጥምቀት ድሕነትዶ ረኺብካ? እቲ ምንጻህን ምሕዳስን ሕድገት ሓጢአትንከ ኣብኣዶ ረኺብካ? ካብ ሓጢአትካዶ ኣብኣ ተሓጺብካ? ኣብኣዶ ንክርስቶስ ለበስካ? ሓድሽ ውልድነትዶ ኣብኣ ተወሊድካ?

እታ ካብ ፕሮቴስታንት ዝወሰድካዶ ጥምቀት ገለ ዝርከብ ከም ዘሎ እንተ ደኣ ዘይትኣምን ኮይና፡ ኣብ ጥምቀት ካብዚ ኹሉ ጸጋ ዋላ ሓንቲ እንተ ዘይረኽብካ፡ ንሕና ቦታ ነዚ ኹሉ ተግባር ዘለዎ ጥምቀት ከኸውሀበካ ንኸእል ኢና።

እቲ ካልኣይ ምክንያት ጌኣ፡ ከምቲ ኣቐዲምና ዝጠቐስናዮ፡ ብወግዓዊ ካህን ዘይተፈጸመት ጥምቀት ሕጋውነታ ኣይንኣምኑላን ኢና። ፕሮቴስታንት ኸኣ ንምሥጢራት ቤተክርስቲያን ዝትግብር

ብሰብአዊ ክህነት እምነት የብሎምን ከምኡውን ጥምቀት ሓንቲ ካብተን ምሥጢራት ከም ገዢነትን አይአምኑን ኢዮም።

በዚ ምክንያት ዚ፡ ነዚ ጥምቀት ዚ አይንቅበሎን ኢና። ንደግሞ ኢናውን አይንብልን፡ ነቲ ናባና ዝጽንበር ንድሕነት ብዘድሊ መንፈስ እትጸውር፡ ብዘይብኣኣ ክድሕን ዘይክእል ጥምቀት፡... ብኢድ ካህን ነጠምቆ፡ ገዢነት ትኹን ጥምቀት፡ ዋላውን ብስም ሥላሴ ትኹን፡ እዞን ሠለስተ አገደሱቲ ነጥብታት እንተ ጎዲለንኣ አይብቅዕትን ኢያ። ንሰን ከኣ፤

- ሀ፡- ብኢድ ካህን እንተ ዘይኮይና
- ለ፡- ምሥጢር እንተ ዘይኮይና
- ሐ፡- ተግባር መንፈስ እንተ ዘይሃለዎ

አገዳስነት ጥምቀት

እቲ ክንግዘቦ ዘሎና ጥምቀት ካብ መጀመርታ ክርስትና አትሒዛ አድላይትን ብቐጥታ ንእምነት እትክተልን ከም ገዢነት ኢዩ፡ ገዢነት ይኹን ሸለል ዝብላ አይነበረን። ከምኡውን ኣብ አስተምህሮ ጎይታን ኣብ ተግባራዊ መሥርሕን ነበረት።

ብወገን አስተምህሮ፡ ጎይታ ንሓዋርያት ከምዚ ዝሰብ በሎም፤ “ስለዚ ኪዱ ንክሎም ኣህዛብ ብስም ኣቦን ወድን መንፈስ ቅዱስን እናኣጥመቅኩም፡ ዝኣዘዘኹም ኩሉ ክሕልዉ ኸኣ እናመሃርኩም፡ ደቂ መዛሙርቲ ግበርዎም።...” (ማቴ.28:19-20)። ከምኡውን እዚ በለ፤ “ዝሓመነን እተጠምቀን ክድሕን፡... ኢዩ” (ማር.16:16)። ጥምቀት ምልክት ጥራይ እንተ ትኸውን ነይራ፡ ጎይታ ክላዕ ክንድዚ ተገዳስነት አይምህባን ነይሩ...

ኣብቲ ተግባራዊ መሥርሕውን። አይሁድ ኣብ በዓለ ሓምሳ ምስ አመነ፡ ሓዋርያ ቅዱስ ጴጥሮስ ብቐጥታ ንኸጥመቁ ከምዚ እና በለ ዓደሞም፤ “... ተነሱሉ ነብሲወከፍኩም ከኣ ብስም ኢየሱስ ክርስቶስ ንሕድገት ሓጢአት ይጠመቅ።...” (ግብ.2:38-39)። ኣብቲ መዓልቲ እቲ ኸኣ ሠለስተ ሸሕ ነብሳት ዝኣክሉ ተጠምቁ። ብዘይጥርጥር አድካምን ብዙሕ ጊዜ ዘድልዮ ዓቢ ትግባርን ኢዩ ነይሩ። አገዳስነት እንተ ዘይህልዎ ነይሩ ድማ፡ አቦታትና ሓዋርያት አይምፈጸምዎን ነይሮም።

እምነት ንበይኑ ከድሕን ዝክእል እንተ ገዢነት ነይሩ፡ ነም ኩሎም አሸሓት ምጥማቕሲ እንታይ አድለዮም? ሓዋርያ ጴጥሮስ “አንቲም አሕዋትና ካብ አመንኩምሲ። ድሕነት ስለ ዝተቐበልኩም፡ እዚ ይኣክለኩም ኢዩ፡ በረኽት እግዚአብሔር ምሳኹም ደኹን ኪዱ።” ክብሎም እቲ ዝቐለለ ኢዩ ነይሩ።

ልክዕ ከምዚውን ኣብ ጥምቀት እቲ ስሉብ ኢትዮጵያዊ ንሪ ክብ፡ ንሱሲ ምስ አመነ ብቐጥታ ንኸጥመቅ ባዕሉ ኢዩ ሓቲቲ። ፊሊጶስ ከኣ ኣጥመቆ እሞ ብሓገሱ ድማ መዞዩ ከደ። (ማሪ.8:36-39)።

ሳኦል ጠርሲሳዊ እውን፡ ድሕሪ እምነቱን ጸዊዕቱን፡ ሓጢአቱ ንኸሓጽብ ተጠምቀ። (ግብ.22:16)። እቲ ናይ ፊሊጶሲ ሓላዊ እሙራትውን ምስ አመነ፡ “... ሸዑ ንሱ ምስ ኩሎም ስድራቤቱ ተጠምቀ” (ግብ.16:33)። ልድያ ሸያጢት ሃሪ እውን ምስ አመነት ንሳን ቤታን ተጠምቀት። (ግብ.16.15)።

ቆርነሌዎስ ምስ አመነ፡ ጴጥሮስ ንዕኡን ንክሎም እቶም ምስኡ ቃል ዝሰምዑ ዝነበሩን ኣጥመቆም፡ “ሸዑ ጴጥሮስ፡ እዚኣቶም ከማና መንፈስ ቅዱስ ካብ ተቐበሉሲ፡ ከይጥመቁ ማይ ክክልክሎም ዝክእል ደኣ መን ኢዩ፡ ኢሉ መለሰ።” (ግብ.10:47)።

ድሕነት ብእምነት ጥራይ እንተ ገዢነት ነይሩሲ፡ እም

ከሎም ዝኣመኑ ስለምንታይ ደኣ ኢዮም ዝተጠምቁ?

ጥምቀት ብምጥላቕ

፩:- ከምቲ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ተገሊጹ ዘሎ፡ ጥምቀት ብምጥላቕ ደኣምበር ብምንጻግ ከም ዘይነበረ ኢዩ ዝነግረና፡ ኣብ ጊዜ ዮሃንስ መጥመቕ ከይተረፈውን፡ ንባዕሉ ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ብምጥላቕ ኢዩ ዝተጠምቀ። ስለዚ ኸኣ መጽሓፍ ቅዱስ ከምዚ ዝስዕብ ይብል፤ “ኢየሱስ ምስ ተጠምቀ፡ ብኡብኡ ካብ ማይ ወፀ።...” (ማቴ.3:16)። (ማር.1:10)። ሓደ ካብቲ ጽቡቕ ድማ ናይ ግብጺ ቤተክርስቲያን፡ ምእንቲ ኣእምሮና በዚ ትርጉም ጥምቀት ርጉጽ ክኸውን፡ ንበዓል ጥምቀት ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ በዓል “ቕጣስ” ማለት በዓል ምጥላቕ ኢላ ትሰምዮ።

፪:- እታ ካብ ማይ ወፀ እትብል ቃል፡ ኣብቲ ፊሊጶስ ነቲ ስሉብ ኢትዮጵያዊ ዘጥመቑሉ ነንብቦ። መጽሓፍ ቅዱስ ከምዚ ዝስዕብ ይብል፤ “... ፊሊጶስን እቲ ስሉብን ክሊቲኦም ናብቲ ማይ ወረዱ፡ ኣጥመቑውን። ካብ ማይ ምስ ወፀ ኸኣ...” (ግብ.8:38-39)። እዚ ኸኣ ጥምቀት ብምጥላቕ ይፍጸም ከም ዝነበረ ምስክር ኢዩ። ብምንጻግ እንተ ዝኸውን ነይሩ፡ ፊሊጶስ ማይ ወሲዱ ነቲ ስሉብ ኣብ ሠረገላኡ እንክሎ ምነጻጎ ነይሩ፡ “ክሊቲኦም ኣብ ማይ ምውራድ” ኣይመድለዮምን።

፫:- ጥምቀት እትብል ቃል (Baptisma) ቀለመ ማለት ኢዩ። ብዘይምጥላቕ ከኣ ሕብረ ከተሰቲ ኣይክኣልን ኢዩ።

፬:- ተግባረ ጥምቀት ምስ ክርስቶስ ሞይትካ ምስኡ ምቕባር ማለት ኢዩ። ከምቲ ሓዋርያ ጳውሎስ ከምዚ ዝስዕብ ዝበሎ፤

“... ናብ ሞት ብጥምቀት ምስኡ ተቐባርና።” (ሮሜ.6:3-4)። “ብጥምቀትውን ምስኡ ተቐባርኩም።” (ቄሎ.2:12)። ምቕባር ከኣ ብምጥላቕ እንተ ዘይኮይኑ ብክልእ ኣይትፍጸምን ኢዩ። ካብ ጥምቀት ምውፃእ ከኣ ብድሕሪ እቲ ምስኡ ሙማትናን ምስኡ ምቕባርናን ናብ ትንሣኤ ክርስቶስ ምቕባርና የመልክት፡ ምንጻግ ግን ንተግባረ ሞትን ምቕባርን ትንሣኤን ክገልጽ ኣይክኣልን ኢዩ።

፭:- ጥምቀት ካልኣይ ልደት ኢዩ። ውልድነት ከኣ ካብ ወላዲ፡ ውሉድ ምውፃእ ማለት ኢዩ። ኣብ ጥምቀት ከኣ ካብኣ ኣካል ሰብ ብምውፃእ ኣገዩ ይበርሃልና። ምንጻግ ንተግባር ምውላድ ከመልክት ኣይክኣልን ኢዩ።

፮:- ጥምቀት፡ ከምቲ ንሓዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ ዝተባህሎ፡ (ግብ.22:16) ካብ ሓጢአት ምሕጻብ ማለት ኢዩ። ከምቲ ኣብ መልእኽቲ ናብ ቲቶስ ዝበሎ፤ “ንሱ ብምሕራቲን ብምሕጻብ ሓድሻ ልደትን ብምሕዳስ መንፈስ ቅዱስን ኢዩ ዘድሓና እምበር፡...” (ቲቶ.3:5)። ምሕጻብ ከኣ ኣብ ማይ ምዕልቕላቕ ወይ ምጅርባብ የድልዮ፡ ስለዚ ካብ ምንጻግ ምጥላቕ ኢዩ ክመስሎ ይክኣል።

፯:- ኣብ ናይ ቀደም ሀንፃ ቤተክርስቲያን ምስ እንርኢ፡ ዕ መቕ ዝበለ መጠመቂ ንረክብ። እዚ ኸኣ ጥምቀት ብምጥላቕ ይፍጸም ከም ዝነበረ ይምስክር። ምክንያቱ ንምንጻግ ዓሚቑ መጠመቂ ኣየድልዮን ኢዩ።

እታ ምስ ፕሮቴስታንት ኣብ ጥምቀት ዘሎና ፍልልይ ዝተረፈትና እዛ ትኸተል ኢያ፤

ምጥማቕ ህፃናት

ፕሮቴስታንት ንህፃናት አየጠምቆን ኢዮም፡ እዚ ኸአ አብታ “ዝኣመነን እተጠምቀን ክድሕን፡... ኢዮ” (ማር.16:16)። እትብል ቃል ጎይታ ምርኩስ ብምግባር፡ ቅድሚ ጥምቀት ብግዲ ክኣምኑ አሎ-ምም ስለ ዝብሉ ኢዮ። ካልእ ዝውከስዎ ኸአ፡ እቲ ህፃን አብ ጥምቀት እንታይ ይፍጸም ከም ዘሎ ስለ ዘይፈልጥ ብምባል ኢዮ። ስለዚ ጥምቀትሲ ብዘይእምነትን ብዘይምስትውዓልን ከመይ ኢላ ትፍጸም?! ይብሉ።

እዚ ናቶም ርእይቶ ኢዮ።

ንሕና ንጥምቀት ህፃናት ግድን ኢዮ እንብሉ- ምኽንያት እዚ ዝሰዕብ ኢዮ፤

፩፡ ጥንቃቄና ዘለአለማውነት እዞም ህፃናት ንምዕቃብ ኢዮ፡ ምኽንያቱ ጎይታ ከምዚ ዝሰዕብ ስለ ዝበለ፤ “ኢዮሱስ መለሰ፡ ብሓቂ፡ ብሓቂ እብለካ አሎኹ፡ ካብ ማይን መንፈስን እንተ ዘይተወልደ፡ አብ መንግሥቲ ኣምላኽ ክኣቱ ዝኸእል የልቦን።” (ዮሃ.3:5)። እምበኣርከስ ንህፃናት ምጥማቕ እንተ ደአ ከለእናዮም፤ አብዚ ኣምላኻዊ ፍርዲ ኣሕሊፍና ሂብናዮም ማለትዶ ኣይኮነን፡ ምኽንያቱ አብቲ ጎይታ ነዚ ውሳኔ ዝሃበሉ እዋን ብዘይካ ህፃናት ኣይበለን።

፪፡ ንህፃናት አብ ውሽጢ ቤተክርስቲያን ህያው ተዋሳኒነት ንኸህልዎም ብጥምቀት ዕድል ንህቦም፡ ከምኡውን ብኹሉ ኣምላኻዊ ምሥጢሩን ብኹሉ መሥርሖን ንኸሕጉሱ፡ ኩሉ ተግባር ጸጋን መሥርሓን አብ ህይወቶም ንህቦም። ብኣአ ገይርና ኸአ ብተግባራዊ ሥርዓት ንእምነት ነዳልዎም። ንግዳም እንተ ደአ ኣውሂእናዮም፡ ካብቲ ተውህቦ ጸጋን እምነትን ኮነንቶም ንኸውን ኣሎና።

፫፡ እቲ፤ “ዝኣመነን እተጠምቀን ክድሕን፡... ኢዮ” ዝብል ቃል ጎይታ ግን፡ ነቶም ዓበይቲ አብቲ ናይ ምስትውዓል ዕድመ ዘለዉ ኢዮ ዝምልከት። በዚ ምኽንያት ከአ፡ ንሕና ንዓበይቲ ኣሚናም ከምታ አብ (ማር.16:16) ዘላ ቃል ጎይታ እንተ ዘይገበሩ ኣይነጠምቆምን ኢና። እንተ ብዛዕባ ህፃናት ግን እታ ከምዚ ዝሰዕብ እትብል ቃል ጎይታ ንፍጽመሎም፤ “ኢዮሱስ ግና፡ መንግሥቲ ሰማያት ንኸምዚኣቶም ዝበሉ ኢያ እዋ፡ ሕደጉ፡ ቈልዑ ናባይ ንምምጻእ ኣይትኸልክልዎም፡ በለ።” (ማቴ.19:14)።

፬፡ ብዛዕባ እምነት ከአ፡ ንህፃናት ምእማን ክኸልክሎም ዝኸእል ነገር ብፍጹም የሎን፡ ምኽንያቱ አብቲ ናይ ምጥርጣርን ምሕሳብን ምምርማርን ደረጃ ዓበይቲ ስለ ዘይኣተዉ ኢዮ። ንዕምሲ አብ እምነት ንኹሉ ኣመንትን ተቐበልትን ኢዮም፡ ምንጻግ እምነት ዝበሃል የብሎምን፡ ምጽራር እምነትውን የብሎምን፡ ከምኡውን ንመንግሥቲ ኣምላኽ ዝኸልክል ክፍኣት የብሎምን።

ጥምቀቶም ከአ ምስታ ፕሮቴስታንት ዝኣምኑላን ብኹሉ ሓይሎም ዘቃልሕዎን (ብጥርሖ ድሕነት) እትብል ደአ ትሰማማዕ።

፭፡ አብቲ ግይታ እምነት ጽቡቕ ገርና እንተ ደአ ኣቶኪርና፡ ንኹሎም እቶም ኣእምሮኣዊ ዕብየት ዘይብሎም ግን ዓበይቲ ዝኹኑ፡ ወይውን ከም እቶም ብዙሓት አብ ገጠራት ዝቕመጡን ከም ሸቃሎን መሃይምነት ዘየጥፍኡን ሙሁራት መሰልን፡ ንቕሓት እምነትን ዕምቄትን ምስትውዓልን እኹል ሓሳባትን ዘይብሎም ሰባት፡ እዚኣቶም አብቲ ዓሚቕ መለኮታዊ ምርምር ክኣቱ ዝኸእል ብልሓት ስለ ዘይብሎም...፡ ጥምቀት ክንክልክሎም ይግብአና ማለት ኢዮ። እዚኣም ኩሎም አብ እምነት እንታይ ኢዮ ብጺሒቶም...? ከምቲ ህፃናት ዝኸልክሉ ንኸልክሎምዶ...?!

፯፡- ገሊጻም ከምዚ ዝሰዕብ ይብሉ፤ እቲ ህፃን ምስ ዓባዩ ንእምነት ምስ ዝነጸግከ ከመይ ይኹን?

ከምቲ ካብ እምነት ዝወደቐ ይኸውን... እታ ኣብ ጥምቀት ዝረኸባ ጸጋ ብሙሉእ ፍቓዱ ኢዩ ዝነጸጋ። ንሕና እቲ ብወገንና ኣብ ልዕሊኡ ክንፍጽሞ ዘለና ሓላፍነት ገበርና። ከም ማንም ሰብ እቲ ብመንፈስ ጀሚሩ ብሥጋ ዝፈጸመ ንሓድጎ (ገላ.3:3)። እቲ ዓቢ ግምት ግን፡ እቲ ብንእሽቶኡ እነጠምቕ ህፃን፡ ኣብ ቤተክርስቲያን ከኣ ብህይወት ዝመላለስ፡ ኣብኣ ኸኣ ንኹሉ ህያባት ጸጋ ዝጥዕም፡ ከም እቶም ክሳብ ዝዓብዩ ከዩጠመቕና ሰቕ ኢልና እንር እዮም፡ እሞ ብቐሊሉ ኣብ ምዝንባልን እምነት ምሕዳግን ዝድፍኡ ኣይከውንን...

፮፡- እቶም ንጥምቀት ህጻናት ዝኸሕዱ፡ እኳ ድኣ ንኣድላይነት ጥምቀት ምእንቲ ድሕነት ዝኸሕዱ (ማር.16.16)። ንሶም ኣብ ድሕነት ብኣድላይነት ጥምቀት እንተ ዝኣምኑ፡ ንህፃን ካብ ድሕነት ክኾንንዎ መስግእም ነይሩ።

ብግዲ እምነት ንድሕነት ካብ ዝብሉ፡ ንህፃናት ከም ዘይኣመንቲ ካብ ዝርእዩ። ኣብ ርእይቶኦምሲ እቶም ብዘይጥምቀትን እምነትን ዘለዉ ህፃናት ከመይ ክኾኑ ኢዮም? ብዘይእዚዶ ክድሕኑ ይኸእሉ ኢዮም...? መልሲ ዘይብሉ ሕቶ ኮይኑ ተረፈ...

፬፡- ንሕና ንህፃናት እነጠምቕም ምክንያቱ ንዕኡ ዝሕብር ኣብ መጽሓፍ ሰለ ዘሎ ኢዩ፡ እዚ ኸኣ ኣብቲ መጽሓፍ ምልእቲ ስድራቤት ወይውን ሰብ ምስ ምሉእ ስድራ ቤቱ ከም ዝተጠምቁ ዝጠቐሶ ኢዩ፡ እዞም ከሎም ዝኣመኑ ኣብ ቤቶም ህፃናት ዘይብሎም ክኾኑ ዘይከውን ኢዩ። ከምዚ ዝኣመሰለ ጥቕስታት ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ብዙሕ ኢዩ፡ ገለ ካብኡ ንምጥቃስ፤

ሀ፡- ኣብ ጥምቀት ናይ ፊሊጲ ሓላዊ እሡራት፡ ቅዱስ ጳውሎስን

ሲላስን ከምዚ ዝሰዕብ በልዎ፤ "... ብጎይታና ኢየሱስ እመን እሞ ንሸኻን ቤትካን ክትድሕኑ ኢኹም።" (ግብ.16:31)። ኣብዚ ማለት ኸኣ፡ እምነቱ ንዕኡን ንስድራቤቱን እታ ናይ መጀመርታ ስጉምቲ ናብ ድሕነት እተምርሕ ክትከውን ኢያ። ስለዚ ኸኣ ኣስዒባም ከምዚ ዝሰዕብ በሉ፤ "ንዕኡን ኣብ ቤቱ ንዘለዉ ከላቶምን ከኣ ቃል እግዚአብሔር ነገርዎም" ቀጺሉውን መጽሓፍ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ "ሽዑ ንሱ ምስ ከሎም ስድራቤቱ ተጠምቀ... ብኣምላኽ ስለ ዝኣመነውን ምስ ከላ ስድራቤቱ ተሓጎሱ።" (ግብ.16:32-34)። መጽሓፍ ቅዱስ ካብ ስድራቤት ናይ ፊሊጲ ሓላፊ እሡራት ንህፃናት ኣየትረፎምን፡ ብዛዕባ ጥምቀቱ ከምዚ ደኣ በለ፤ "ንሱ ምስ ከሎም ስድራቤቱ" ፍሉጥ ምስ ከሎም ህፃውንቶም...

ለ፡- ኣብቲ ጥምቀት ልድያ ሸያጢት ሃሪ ከምዚ ዝሰዕብ ተባህለ፤ "ንሳ ምስ ስድራቤታ ምስ ተጠምቀት ከኢ..." (ማር.16:15)።

ሐ፡- ሓዋርያ ጳውሎስ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ "ስድራ ቤት እስጢፋኖስውን ኣጠሚቐ ኣለኹ።..." (1ቈሮ።1:16)። እዚ ኹሉ ገዛውቲ ህፃናት ዘይብሉ ድዩ...?

መ፡- ኣብ እቶም ኣብ በዓለ ሓምሳ ዝተጠምቁ፡ ኣብ መንጎእም ህፃናት ኣይነበሩን ዝብል ጽሑፍ የለን።

ህ፡- ንህፃናት ምጥማቕ ኣብ ታሪኽ ቤተክርስቲያን ጥንታዊ ኢዩ። ካብቲ እንጠቕሶ፡ እቲ ብዛዕባ መበቁል ነፍሲ፡ ውልድቲ ድያ ወይሲ ፍጥርቲ ዝብል ኣብ መንጎ ቅዱስ ኣጎሰጢኖስን ቅዱስ ጂሮምን ዝነበረ ዘተ ኢዩ፡ ቅዱስ ኣጎሰጢኖስ ምስ ሰብ ኢያ እትውለድ፡ ይብል ነበረ። ቅዱስ ጂሮም ከኣ ፍጥርቲ ኢያ፡ ይብል ነበረ። ቅዱስ ኣጎሰጢኖስ ንመርትዖ ከምዚ ዝሰዕብ በለ፤ (ፍጥርቲ እንተ ትኸውንሲ ሓጢአት ኣዳም ኣይምወረስትን።

እምበኣርከስ ስለምንታይ ንህፃናት ምጥማቕ የድሊ?)። ጂሮም ነዚ ሕቶ እዚ መልሲ ኣይረኽበሉን።

፲:- ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ህፃናት ንክይጥመቹ ዝክልክል ወላ ኣንቲ ጥቕሲ የለን።

፲፩:- እንተ ብዛዕባ እምነት፣ ንሕና ህፃናት ኣብ እምነት ወለዶም ተጥርኲሶና ኢና እነጠምቕም። እዚ ጉዳይ ከኣ (መብቄል መሠረቱ) ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ኣዝዩ ብዙሕ ምሳሌታት ተጠቒሰዎ ኣሎ።

ሀ:- ግዝረት ከምቲ ኣቐዲምና ዝገለጽናዮ ናይ ጥምቀት ምልክት ኢዩ፣ ከምቲ ኣምላኽ ምስ ኣቦና ኣብርሃም ዘቐዎ ቃል ኪዳን (ዘፍ.17:11)፣ እቲ ዝግዘር ብእኡ ኣቢሉ ኢዩ ኣብቲ ኣባልነት ህዝቢ ኣምላኽ ዝቐጽር ዝነበረ። ከምቲ ፍሉጥ ከኣ ግዝረት ብትእዛዝ እግዚአብሔር፣ ኣብ ሻሙናይ መዓልቲ ኢዩ ዝፍጸም ዝነበረ። (ዘፍ.17:12)።

እቲ ሾሞንተ መዓልቲ ዝዕድሚኡ ህፃንከ፣ ኣብቲ ኣብ መንጎ ኣምላኽን ኣቦና ኣብርሃምን ዝነበረ ቃል ኪዳን እንታይ ዝፈልጦ ኣሎዎ? ብዛዕባ ኣባልነት ህዝቢ ኣምላኽከ እንታይ ዝፈልጦ ኣሎዎ? ብዘይጥርጥር ወላ ኣንቲ ዝፈልጦ የብሉን። ግን ቦቲ ወለዱ ኣብ ግዝረት ዘለዎም እምነት ኢዩ ዝግዘር ዝነበረ። በዚ ኸኣ ሓደ ኣባል ካብ ህዝቢ ኣምላኽ ይኸውን እዋ፣ ካብቲ እግዚአብሔር ንኣቦና ኣብርሃም ዝኣተወሉ ቃል ኪዳን ንምውሳድ ብቐዓት ይረክብ ነበረ። እዚ ኹሉ ብእምነት ወለዱ ኢዩ።

ለ:- ምስጋር ቀይሕ ባሕሪ ናይ ጥምቀት ምልክት ኢዩ ነይሩ፣ ወይውን ከምቲ መምህርና ሓዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ ዝገለጸ፣ ንዓዕሉ እቲ ምስጋር ባሕሪ ጥምቀት ኢዩ ነይሩ፣ (1ቈረ.10:2)። ከምኡውን ንድሕነት ዘመልክት ኢዩ ነይሩ፣ ካብ

ባርነት ፈርኦን ካብቲ ናይ ሰይጣን ሓጢአትን ሞትን ባርነት ምድሓን የመልክት ነበረ።

ካብቶም ባሕሪ ዝተሳገሩ፣ ነቲ እግዚአብሔር ንሙሴ ዝኣተወሉ ቃልን እንታይነት ባርነት ፈርኦንን ካብኣ ድማ ቦታ ርኅርሕቲ ኢድ እግዚአብሔር ድሕነቶም እንታይ ከም ዝኸነትን ባሕሪ ምስጋርም “ብጥምቀት” ከም ዝደሓኑ፣ ዝፈልጡ ዓበይቲ ነበሩ። ግንከ ብዛዕባ እቶም ህፃናት ኣብ ጊዜ እቲ ምስጋር ባሕሪ፣ ኣብ ኢድ ኣቦታቶም ይኹን ኣዴታቶም ተጸይሮም ዝነበሩኸ? ብዘይም ጥርጣር ብእምነት ወለዶም ተጠምቁ፣ ካብ ባርነትውን ድሕነት ረኽቡ። ምክንያቱ እቶም ህፃናት ብዛዕባ እዚ ጉዳይ እዚ ዋላ ኣንቲ ዝፈልጥዎ ኣይነበረን።

ሐ:- እቲ ሃልሳይ ሓያል ኣብነት ከኣ፣ ሙሴ ከምቲ ኣምላኽ ዝኣዘዞ ገንሸል ሓራዱ ንደሙ ኸኣ፣ ኣብ ልዓትን የማነ ጳጋም መእተዊ ገዛን ብምንጻግ፣ ነቶም ህፃናት፣ ካብቲ ቀዛፊ ናይ መልእኽ ሰይፍ፣ ብደም ገንሸል ፋሥጋ ስለ ዘድሓኖም ኢዩ፤ “... ነቲ ደም ርእየ ክሓልፈኩም ኢዩ።...” (ዘጸ.12:13)።

ከምቲ ሓዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ ዝበሉ፣ ደም እቲ ገንሸል ፋሥጋ፣ ነቲ ብእኡ ዘድሓኖና ደም ክርስቶስ ኢዩ ዘመልክት፤ “ገንሸል ፋሥጋና፣ ማለት ክርስቶስ፣ ተሠዊኡ ኢዩ እሞ።...” (ቈረ.5:7)።

እቲ ኣብዚ እንሓቶ እዚ ዝሰዕብ ኢዩ፤ እቶም ብደም እቲ ገንሸል ፋሥጋ ዝደሓኑ ህፃናት፤ እምነቶም እንታይ ኢዩ ነይሩ? እቲ ብዛዕባ ካብ መቐዘፍቲ ብደም ምድሓን፣ ኣብ መንጎ ኣምላኽን ሙሴን ዝነበረ ቃል ኪዳን ፋሥጋ፣ እንታይ ዝፈልጥዎ ኣሎ? ብዘይጥርጥር ወላ ኣንቲ፣ ግን ብእምነት እቶም ካብ መቐዘፍቲ ብደምን ብተግባርን ብኣገዳስነት ደም ገንሸልን ከም

ዘድሕኑ ዝሓመኑ፡ ወለዶም ደሓኑ።

ግን እቶም ብግዝረትን ብደም ገንሸልን ብምስጋር ቀይሕ ባሕርን ዝደሓኑ ህፃናት፡ ትርጉም ናይ እዚ ኹሉ ምስ ዓበዩ ክፈልጡ ከኣሉ። እዚ ድሕነት ግን ብእምነት ወለዶምን ቦቲ እግዚአብሔር ምስ ደቂ ሰባት ዝኣተዎ ቃል ኪዳንን ስምምዕን ኣብ ህፃውነቶም ብጥርሑ (ብሽምኡ) ተቐበሉ። ምስ ዓበዩ፡ ኣብዚ እምነት ብተግባር ተዋሰኑ...

ካብዚ ቀጺልና ብዛዕባ ጥምቀት ዝምልከት ዘቕርብዎ ሕቶታት ንምልስ፤

ብዛዕባ ጥምቀት ዝምልከት ሕቶታት

፩ይ ሕቶ፤

ጥምቀት ምሕዳስ እንተ ኮይና ስለምንታይ ኢና ደጊ ምና ድሕሪ ጥምቀት እንኣጥእ?

ብመሠረት ኣስተምህሮ መጽሓፍ ቅዱስ ጥምቀት ምሕዳስ ኢዩ፡ (ሮሜ.6:4) ግን እቲ ብጥምቀት እንወስዶ ሓድሽ ውልድነት፤ ሓድሽ ህይወት፤ ሓድሽ ጸጋ፤ ካልኣይ ጊዜ ፈጺሙ ዘይሓጥእ ኣይኮነን። ወይውን ከምቲ ሓዋርያ ጳውሎስ ዝበሎ ሓድሽ ባህርያት ኢና እንወስድ፤ “ንሱ ብምሕረቱን ብምሕጻብ ሓድሽ ልደትን ብምሕዳስ መንፈስ ቅዱስን ኢዩ ዘድሓና እምበር፡..” (ቲቶ.3:5)። እዚ ባህርያት እዚ ብመንፈሳዊ ህይወት ንምንባር ኣይልን ክእለት ኣሎዎ።

ንሕና ብሥጋ ክሳብ ዘሎና ጊዜ ግን፡ ካብ ሓጢአት ንጸገት ኣይኮነንና። ኣብዚ እምበኣር ንሕና፡ ሠናይ ወይ ክፉእ

ክንገብር፡ ኣብ ፈተና ንርከብ። ምክንያቱ ኸአ እቲ ብጥምቀት ዝወሰድናዮ ውህበት ጸጋ ምሕዳስ፡ ነቲ ኣባና ዘሎ ናይ ነፃነት ጸጋ ዝስዕር ኣይኮነን፡ ኣብቲ ነፃነት ቀጸልቲ ኢና፡ ንሕና ብኣኣ ምሰሊ ኣምላኽን መልክዑን ኢና፡ ስለዚ ኸአ እቲ ብፁእ ንመዓ ልቲ ሸውዓተ ጊዜ ይወድቕ እሞ ይትንሥእ። እቲ ፍጹምነት ወይ ኣክሊል ብፅእነት ኣብቲ ዝመጽእ ህይወት ኢና እንወፃዮ። ብዛዕባ እዚ ኸአ መምህርና ሓዋርያ ጳውሎስ፡ እቲ ንሱ ዝሓልፈሉ ጊዜ ኣብ ዝቐረበሉ እዋን ከምዚ ዝስዕብ ይብል፤ “ሠናይ ገድሊ ተጋዲሊ፡ እቲ ጉያ ወዲኤ፡ ነታ እምነት ሓልዩ። ደጊምሲ ጎይታይ፡ ንሱ እቲ ጳድቕ ፈራዲ፡ በታ መዓልቲ እቲኣ ዝሞኒ ኣክሊል ጽድቂ ተነቢሩሉይ ኣሎ።...” (2ጢሞ.4:7-8)።

፪ይ ሕቶ፤

እቲ ዘጠምቕ ካህን ዘይጽቡቕ ስም እንተ ሃለዎ፡ እቲ ናይ ጥምቀት ተግባር ህልው ድዩ?

እታ ኣብ መጠመቂ እንረኽባ ጸጋ ካብ እግዚአብሔር ኢያ፡ ናይ እቲ እግዚአብሔር ንኸገልግል ጥራይ፡ ዝሃቦ ካህን ኣይ ኮነትን። ወሳኒኣ ኣብቲ ተኣማንነት ቃል ኣምላኽን ህያባቲን ደኣምበር፡ ብናይ ካህን ጽቡቕ ምምልላስ ኣይኮነን።

ካህን ከምቲ ዘሐጉስ መልእኽቲ (ደብዳቤ) ጸሩልካ ዝመጽእ ኢዩ፡ እቲ ጸዋር መልእኽቲ መልክዑኛ ይኹን ኣይኹን ብዘየገድስ፡ እቲ መልእኽቲ ነኣኻ ኣይቅየርን ኢዩ።

ወይ ከኣ ከምቲ ሓረስታይ ዘርኢ ኣብ ግራት ዝዘርእ እሞ ዝዓቢ ኢዩ። እዚ ሓረስታይ ብፁእ ይኹን ሓጥእ፡ እቲ ኣገዳሲ ኣብቲ ህይወት ዘሎዎ ዘርኢ ኢዩ እምበር፡ ኣብ ኢድ እቲ ዝዘርእ ዘራኢ ኣይኮነን።

ንሸኻ ብኹባያ ወርቂ ወይ ነሓስ ጌርካ ማይ ትሰቲ፡ እቲ ማይ

ንሱ ኢዩ፡ ባህርያት እቲ ማይ ብምክንያት እቲ ብእኡ ዘቐር ቡልካ ጽዋእ ኣይቅየርን ኢዩ።

ኣብዚ እቲ ንሕና እንዛረበሉ ዘሎና ብዛዕባ ጥምቀትን ተግባራታን ኢዩ። ካብቲ ሃይማኖታዊ መምርሒ ክንወፅእ ኣይግብእናን ኢዩ፡ ካብቲ መደባት መሥርሕ ናብ ሰብኣዊ ነገራትን ኣብ ልዕሊ ካልኣት ምፍራድ ምእታው የበልናን፡ እዚ ኸአ እቲ ጉይታ ንደቂ ሰባት ከምቲ ኣብ ወንጌሉ ዘሎ እሙን ቃሉ ብጥምቀት ዝሆ ብዓይኒ ዘይርኡ ጸጋ ኢዩ።

፫ይ ሕቶ፤

እቲ ኣብ ጎድኒ ጉይታ ዝተሰቐለ ሽፍታ ብዘይ ጥምቀት ከመይ ኢሉ ድሒኑ?

ነዚ ሕቶ እዚ ንምምላስ ከምዚ ዝሰዕብ ንብል፤ እቲ ሽፍታ ተጠሚቐ ኢዩ፡ እወ በታ ዝሓሸት ጥምቀት ተጠሚቐ። ከኡልና ኸአ ብኸምኣ ክንጥመቕ ንፍትን ኣሎና። ምክንያቱ ጥምቀትሲ ከምቲ መምህርና ሓዋርያ ጳውሎስ ኣብ (ሮሜ.6) ዝገለጸ፡ ካብ ምስ ክርስቶስ ሞት ሓሊፋ እንታይ ኢዩ? እቲ ኣብ የማናይ ጎድኒ ጉይታ ዝተሰቐለ ሽፍታ፡ ብተግባር ምስ ክርስቶስ ሞይቱ፡ በዚ ኸአ ሞቲ ጥምቀት ኮነሉ፡ ከምኡ ኸአ ንሰማእታት፡ እቶም ብክርስቶስ ዝኣመኑ እሞ ኣብቲ ናይ ምስጋን ዘመናት፡ ቅድሚ ብጸጋ ናይ ማይ ጥምቀት ምቕባሎም ሰማእትነት ዝተቐበሉ፡ ናይ ደም ጥምቀት ተጠሚቐም ንብሎም። ከምቲ እቲ ሽፍታ ምስ ክርስቶስ ዝሞተ፡ እቲ ሞቶም ጥምቀት ኮነሎም።

(ኣብቲ ንድሕነት ዝምልከት መጽሓፍና ነዚ መደብ እዚ ገሊጽናዮ ኣሎና።)

፬ይ ሕቶ፤

ጥምቀት ክሳብ ክንድዚ እንተ ድኣ ኣገዳሲ ኮይኑ፡ ስለምንታይ ደኣ ኢዩም ሓዋርያ ጳውሎስን ሲላስን፡ ነቲ ሓለቓ ቤትማእስርቲ ፊሊጲ ከምዚ ዝሰዕብ ዝበልዎ፤

“... ብጉይታና ኢየሱስ እመን እሞ ንሸኻን ቤትካን ክትድሕኑ ኢኹም።” (ግብ.16:31)? እመን እሞ ተጠመቐ ኣይበልዎን። እዚ ኸአ እምነት እኹል ከም ዝኾነ ኢዩ ዘርኢ።

እቲ እንሆ መልሲ፤ ሓዋርያት ንዘይኣማኒ ሰብ ኢዩም ዝዛረቡ ዝነበሩ፡ ዝኾነ እንተ ገበረ ብዘይእምነት ክድሕን ኣይክ እልን ኢዩ። በዚ ምክንያት ምእንቲ ክድሕን፡ መጀመርታ ናብ እምነት ክመርሕዎ ኣሎዎም። እምነት ምስ ተቐበለ ኸአ ነቲ ዝተረፈ ነገራት ይገልጹሉ።

ስለዚ ኸአ ብድሕሪ ዘረባ ሓዋርያት ክልተ ኣገደሱቲ ነጥብታት ተፈጸማ፡ ንሰን ክኣ፤

ሀ፡- “ንዕኡን ኣብ ቤቱ ንዘለዉ ኸኣቶምን ከኣ ቃል እግዚ ኣብሂር ነገርዎም” (ግብ.16:32)።

ለ፡- “... ሽዑ ንሱ ምስ ከኡም ሰድራ ቤቱ ተጠምቀ” (ግብ.16:33)።

እምበኣርከስ ነቲ ጉዳይ ዝምልከት ዝተረፈ ጥቕስታት እናረሳብ ና፡ ሓንቲ ጥቕሲ ጥራይ ወሲድና፡ ኣብ ቅድሚና ከነንብር ኣይግብእናን ኢዩ። ምስቲ ምእማን ሓለቓ ቤትማእስርቲ ፊሊጲ፡ ጥምቀት ሓለቓ ቤትማእስርቲ ፊሊጲ ነንብር። ኣብ ጎድኒ እታ “... እመን እሞ... ክትድሕኑ ኢኹም” እትብል ቃል ሓዋርያ ጳውሎስ፡ እታ “ዝኣመነን እተጠምቀን ክድሕን፡... ኢዩ” (ማር.16:16)። እትብል ቃል ጉይታ ነንብር፡ ከምኡውን ነቲ

ዝተረፈ ንምድሓን ዝምልከት ጥቕስታት ነንብር፡ ንኣብነት፤ (1ጴጥ.3:21፥ ቲቶ.3:5)።

[ነዚ ጉዳይ ዝምልከት ሰፊሕ መግለጺ ኣብ መጽሓፍና “ድሕነት ብናይ ኦርቶዶክስ ኣረኣእያ” (ራብዓይ ሕታም ካብ ገጽ 25-32) ተመልከት]።

፩ይ ሕቶ፤

ጥምቀት እንተ ድኣ ግድንን ኣድላይትን ኮይና፡ ኩሎም ነቢያት ብሉይ ኪዳንዶ ተጠሚቓም ኢዮም?

መልስና ከምዚ ዝሰዕብ ኢዩ፤ ኣብቲ ንሶም ዝነበሩሉ ጊዜ፡ ትእዛዝ ጥምቀት ተሰራዕ እንተ ዝነበር፡ ምጥማቕ መድለዮም ነይሩ። እዚ ትእዛዝ ግን ኣብ ክርስትና ህይወት ጥራይ ኢዩ ተሰራዕ፡ ስለ ምንታይ? ምኽንያቱ ጥምቀት ምስ ክርስቶስ መማት ስለ ዝኾነት። ክርስቶስ ከኣ ኣብ ብሉይ ኪዳን ኣይሞተን።

እንተ ኾነ ግን ነቢያት ብሉይ ኪዳን ነቲ ንጥምቀት ዘመልከት ኣብቲ ጊዜ እም ክገብርዎ ዝከኣሎም ገይሮም ኢዮም፡ ከም ግዝረት፥ ምስጋር ባሕሪ ዝኣመሰለ። ብበዓለ ፋሥጋውን እቲ ንደም ክርስቶስ ዘመልከት ገበሩ።

ንዝኾነ ሰብ ነቲ ኣብ ዘመኑ ዘይነበረ ሕጊ ንክፍጽዎ ክንእዝዞ ኣይኽእልን ኢና።

፪ይ ሕቶ፤

ድሕነት ብማይ ድዩ ብቃል?

እቲ ሓዋርያ ጳውሎስ ብዛዕባ ቤተክርስቲያን፤ “ክርስቶስ ብቃሉ ገይሩ ብምሕጻብ ማይ ምስ ኣጽረዮ...” (ኤፌ.5:26)።

ዝበሎ ቃል፡ እዚ ምሕጻብ እዚ ብቃል ከም ዝኾነዶ የመልከት ኢዩ? ወይ ድሕነት ብቃል ከም ዝኾነ።

ከምኡውን ብዛዕባ እተን፡ ንድሕነት ቃል ከም ዘድሊ፡ ዝጠቐሳ ጥቕስታት ከመይ ኢዩ፡ ከም እኒ፤ “ብህያውን ንዘለኣለም ብዝነብርን ቃል ኣምላኽ ካብ ዘይጠፍእ ዘርኢ እምበር፡ ካብ ጠፋኢ ዘርኢ ኣይኮንኩምን ከም ብሓድሽ እተወለድኩም፡...” (1ጴጥ.1:22-23)። ከምኡውን “ብኸሪ ፍጥረቱ ምእንቲ ክንከውን ኢሉ ኢዩ ከም ፍቓዱ ብቃል ሓቂ ዝወለደና።” (ያዕ.1:18)። ብጥምቀት ተወለደና ወይውን ብጥምቀት ደሓና ኣይበሉን!!

እንታይ ደኣ ኢዩ ኣገዳስነት ማይ ንድሕነት?

መልስና፤

ጎይታ፤ “ዝኣመነን እተጠምቀን ክድሕን፡... ኢዩ” ካብ በለ፡ ስለዚ ድሕነት ከምኡ ይኸውን...

እታ “ዝኣመነ” እትበል ቃል ግን፡ ሓደ ነጥቢ ኣሎ ቕድሚኣ ክፍጸም ዘለዎ፡ ምኽንያቱ ሓዋርያ ጳውሎስ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ግናኽ ነቲ ዘይኣመነሉ ከመይ ኢሎም ክጽውዕዎ ኢዮም? ብዛዕባኡ ከይሰምዑኹ፡ ከመይ ገይሮም ብእኡ ክኣምኑ? ብዘይሰብኺኽ ከመይ ገይሮም ክሰምዑ?” (ሮሜ.10:14)። ኣገዳስነት ቃል ካብዚ ኢዩ ዝመጸት...

ብመጀመርታ ቃል፡ ውጽኢታ ኽኣ እምነት ይኸውን። ውጽኢት እምነት ከኣ ጥምቀት ይኸውን፡ ውጽኢት ጥምቀት ከኣ ድሕነትን ሓድሽ ውልደነትን ይኸውን።

እቶም ድሕነትን ካልኣይ ውልደነትን ክልቲኦም ካብ ጥምቀት ክንሰም፡ ብመጀመርታ ግን ቃል ክኸውን ኣሎዎ፡ ምኽንያቱ ንሳ ኢዩ እታ ናብ እምነት እትመርሕ፡ ብእምነት ከኣ ጥምቀት።

ሰለዚ ኸአ ሓዋርያት ከምዚ ዝሰዕቡ ይብሉ፤ “... ብቃል ሓቂ ዝወለደና።” “ብህያውን ንዘለኣለም ብዝነብርን ቃል ኣምላኽ... ከም ብሓድሽ እተወለድኩም።...” ...። እዚ ኸአ እታ መሠረታዊት ናብዚ ኹሉ ዘምረሐት ቃል ስለ ዝኾነት ኢዩ...

እቲ ሓዋርያ ጳውሎስ ንቤተክርስቲያን ዝበሎ ቃል ግን፤ “ክርስቶስ ብቃሉ ገይሩ ብምሕጻብ ማይ ምስ ኣጽረዮ...” (ኤፌ.5:26)። ትርጉሙ እዚ ምንጻፍ ብምሕጻብ ማይ ብጥምቀት ተፈጸመ ማለት ኢዩ...። ብቃል ማለት ከአ፡ ብብሥራትን ስብከትን ኣገልግሎት-ቃልን ኢዩ፡ እታ ብውጽኢታ እምነት ዝኾነ፡ ካብኡ ኸአ ጥምቀት።

ካብዚ እምበኣር እቲ ክንግንዘቦ ዘሎና “ብቃሉ ገይሩ ብምሕጻብ ማይ” ዝብል ቃሉ ኢዩ፡ ብምሕጻብ እቲ (ብማይ ቃል) ኣይበለን። ምሕጻብ ማይ ማለት ቃል ማለት እንተ ዝኸውን፡ ንምንታይ ምድግ ጋም ኣድለዮ። እምበኣርከስ ብቃሉ ብምሕጻብ ማይ ማለት ብውጽኢት ተግባር ቃል ዝኾነት እታ ብምሕጻብ ማይ ማለት ኢዩ። እቲ ቃልን ውጽኢት ተግባርን እንተ ዘይህሉ ነይሩ፡ ሰባት ንምሕጻብ ማይ፡ ማለት ንምጥማቕ ኣይምተቐበሉን ነይሮም።

ብዛዕባ እቲ “ብህያውን ንዘለኣለም ብዝነብርን ቃል ኣምላኽ ... ከም ብሓድሽ እተወለድኩም።...” (1ጴጥ.1:22-23)። ከምኡ ውን “ብኸሪ ፍጥረቱ ምእንቲ ክንከውን ኢሉ ኢዩ ከም ፍቓዱ ብቃል ሓቂ ዝወለደና።” (ያዕ.1:18)። ዝብል ጥቕሲ ግን፡ ንእምነት ከም ዘይጠቐስ ንገንዘብ። እምበኣርከስ ቃልዶ ንበይና ብዘይእምነት ንኻልኣይ ልደት ከተብቐዕ እኽልቲ ኢያ?! እዚ ዘይከውን ኢዩ። ኣብዚ እምነት ዘይተጠቐሰሉ ምክንያት ከምቲ ርዳእ ምስኡ ስለ ዝኾነ ኢዩ።

እቲ ምስኡ ከም ዝኾነ ርዳእ ዝኾነ ነገራት፡ ኣብ ዝኾነ ኣጋጣሚታት ምድግጋሙ ኣየድልዮን ኢዩ። ኣብ ዝኾነ ኣጋጣሚ ብዝተዳጋገመ ንእምነት፣ ጥምቀት፣ ካልኣይ ልደት... ክንጠቐስ ኣይኽእልን ኢና።

ብሥራት ኣገዳስነት ኣለዋ። ዝኾነ ሰብ ኣገዳስነት ኣገልግሎት-ቃል ዝኸሕድ የሎን። ሰባት ይእመኑ ኣይእመኑ ብቃል ሓቂ ዝተወለዱ” ክኾኑ ይኸእሉ ኢዮም። ዝብል ዘረባ ግን፡ ካብቲ ብፍጹም ክንብሎ ዘይንኸእል ኢዩ። ልክዕ ከምኡ ውን ኣብ ጥምቀት።

ግና እታ “ብቃሉ ገይሩ ብምሕጻብ ማይ” እትብል ቃል፡ ንኸልተ ጉዳያት ብሓደ ተመልክት፤ ኣብቲ ክንግንዘቦ ዘሎና፡ ቃልን ጥምቀትን ኢሉ (ኽኸህሉ ርዳእ ስለ ዝኾነ ንእምነት ውን) ኣይጠቐስን።

ፕሮቴስታንት ብዝተኸታተለ ኣብ እምነት የቶኩሩ። እምበኣር ኣብ (ኤፌ.5:26)፣ (ያዕ.1:18)፣ (1ጴጥ.1:23) እታ እምነት እትብል ቃል ስለ ዘይተጠቐሰት፡ ግዴታ እምነትን ኣገዳስነታን ኣየድልን ማለት ድዩ? ብርግጽ ኣይፋልን። ሓደ ሓደ ጊዜ ንሓደ ነገር ብዘይምጥቃሱ፡ ግድን ኣየድልን ኢዩ ማለት ኣይኮነን፡ ሓደ ካብኡ ከም ዝኾነ ኢዩ ዘረድእ፡ ልክዕ ከምኡ ውን ኣብ ጥምቀት።

ጌይ ሕቶ፤

እምበኣር ኣብቲ መሥርዕ ድሕነትን ካልኣይ ልደትን፡ ማይ ኣበየናይ ደረጃ ኢዩ ዝርከብ?።

ሀ፡ ማይ ዋላ እኳ ኣብ “ብ... ቃል ኣምላኽ ... እተወለድኩም።” ን “ብቃል ሓቂ ዝወለደና።” ዝብል ጥቕሲ ኣይትጠቐስ ደኣምበር፡ ኣብቲ “... ብሓቂ፡ ብሓቂ እብላካ ኣሎኹ፡ ካብ

ማይን መንፈስን እንተ ዘይተወልደ፡ ኣብ መንግሥቲ ኣምላኽ ክኣቲ ዝኸለል የልቦን።” (ዮሃ.3:5)። ዝብል ቃል ጉይታና ግን ብግልጺ ተጠቒላ ትርከብ። ኣብዚ ግልጺ ዝኸነት ካብ ማይ ምውላድ ኢያ።

እዚ ካብ ማይ ማለት ከኣ፡ ናይ ሓቂ ማይ ማለት ደኣ ምበር፡ ምልክት ኣይኮነን...

ለ፡- እዚ እምበኣር ኣብቲ ቆርነሌዎስ ምስ ኣዕሩኽቲ ኣህብ እምነት ኣብ ዝተቐበለሉን ናብ ኣባልነት ቤተክርስቲያን ዝተጸንበረሉን እዋን በሪሁ ኣለ።

ኣብዚ እዞም ብፁኣት ሰባት፡ እምነቶም ብጻውዒት ኣምላኽ ዝነበረት፡ መልኣኸውን ንቆርነሌዎስ ዝተገልጸለ፡ ጴጥሮስ ከኣ ራእይ ዝረአየ፡ ዝተላዘዘውን። ጴጥሮስ ብቃል ኣበሠሮም እሞ፡ ንኸሉም እቶም ቃል ዝሰምዑ ዝነበሩ ድማ መንፈስ ቅዱስ ወረደም፡ ብቋንቋታት ከኣ ተዛረቡ (ግብ.10:44)።

እዚ ኹሉሲ ንኸልኣይ ልደቶምዶ ኣይኣክልን ነይሩ ኢዩ?... ጴጥሮስውን፤ እዚ ሓድሽ ውልድነት ብሩኽ ይኹንኩም። ክብሎምዶ ኣይክእልን ነይሩ?።

ኣይፋልን፡ ቅዱስ ጴጥሮስ ብድሕሪ እዚ ኹሉ ከምዚ ዝሰዕብ በለ፤ “... ከይጥመቑ ማይ ክኸልክሎም ዝኸለል ደኣ መን ኢዩ? ኢሉ መለሰ። ብስም ኢየሱስ ክርስቶስ ክጥመቑ ኸኣ ኣዘዘ።...” (ግብ.10:47-48)።

መጽሓፍ ግብሪ ሓዋርያት ነዚ ጉዳይ እዚ ብከምዚ ብቐጥታ ይገልጻ፤ “... ኣህብ ድማ ቃል ኣምላኽ ከም ዝተቐበሉ፡ ሰምዑ።” (ግብ.11:1)።

ኣብዚ እምበኣር ማይን ቃልን ብሓደ ኢዩ። ከምቲ ንገሊጾም

ኣብ (ኢፌ.5:26)... ዝመስሎም ከኣ፡ ማይ ማለት ቃል ኣይኮነን።

ሐ፡- ከምኡውን ካልእ ብሩህ ዝኸነ ኣብነት ማይ፡ ኣብቲ ብዛዕባ ጥምቀት እቲ ስሉብ ኢትዮጵያዊ ኣሎ። መጽሓፍ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፡ እቲ ስሉብ ምስ ኣመነ፤ “መገዲ ክኸዱ ከለዉ ድማ፡ ናብ ማይ በጽሑ። እቲ ስሉብ ከኣ፡ እንሆ ማይ፡ ከይጥመቑ እንታይ ይኸልክሉ? በለ። ፊሊጶስ ከኣ፡ ብኹሉ ልብኻ እንተ ኣሚንካስ፡ ይኸነልካ ኢዩ፡ በሎ። ንሱ ኸኣ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ወዲ ኣምላኽ ምዃኑ እኣምን ኣሎኹ፡ ኢሉ መለሰ። ... ፊሊጶስን እቲ ስሉብን ክሊቲኦም ናብቲ ማይ ወረዱ፡ ኣጥመቑ ውን። ካብ ማይ ምስ ወፁ ኸኣ፡...” (ግብ.8:36-39)።

ኣብዚ ጥምቀት ማይ፡ ከምታ ቆርነሌዎስን ምስኡ ዝነበሩን ዝተጠመቑ ጥምቀት፡ ናይ ሓቂ ጥምቀት ማይ ኢያ። ብድሕሪ ቃል ብቐጥታ ግድን ኣድላይት ኢያ ነይራ። እቲ ቃል ንሱ ማይ ኣይነበረን... እቲ ስሉብ ብቃል ዝተወልደን ብቃልውን ዝተሓጸበን እንተ ዝኸውን፡ ስለምንታይ ደኣ ማይ ኣድለዮ...?!

ኣብዚ መደብ ከኣ ብዛዕባ ኣገዳሲ ነጥቢ ክዛረብ እፈቱ ንሱ ኸኣ፤

ኣገዳስነት ማይን ምልክታቲን

እምበኣርክስ ማይ፡ ነቲ ቅዱስ ምሥጢረ ጥምቀትን፡ ንምሕጻብ ሓድሽ ውልድነትን ስለምንታይ ከም ዝተመርጸ፡ ክንርዳእ ኣሎና... ማይ ካብ መጀመርታ ኣትሒቲ፡ ኣብቲ ናይ ሥነ-ፍጥረት ትን ታኔ፡ ምስ ህይወት ርክብ ነበሮ።

መጽሓፍ ቅዱስ ውን ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “... መንፈስ

አምላክ ድማ አብ ልዕሊ ማያት ይዘንቢ ነበረ።” (ዘፍ.1:2)። ከምኡ ኸአ አምላክ ከምዚ ከም ዝበለ ይጠቅስ፤ “አምላክ ድማ፡ ማያት ህያው ነበሲ ዘለዎም ውንጅርጅር ዝበል እንሰላ የውዕኒ፡ አብ ልዕሊ ምድሪ አብ ትሕቲ ጠፊር ሰማይ ከአ አዕዋፍ ይገፈራ፡ በለ።” (ዘፍ. 1:20)።

ከምኡ ኸአ አምላክ ንነፍሱ ብማይ ከም ዝምስል ነንብብ። ንህዝቢ ክግሥጽ እንክሎ ከምዚ ዝስዕብ ይብል፤ “ህዝቦይ ክልተ ክፋኒ ገይሩ፡ ንኣይ ንፈልፋሊ ህያው ማይ ሓዲጎምኒ፡ ንርእሶም ከአ ሓጽብታት፡ ማይ ዘዮቀጥር ነቓዕ ሓጽብታት ኩዲቶም ኢዮም እዋ፡...” (ኤር.2:12-13)። እዚ ከምቲ አብ ብሉይ ኪዳን ዝተጠቐሰ፡ ልክዕ ሓደ ትርጉም ዘሎዎ ከምኡ ኸአ አብ ሓድሽ ኪዳን ተጠቐሰ። ስብሃት ንዕኡ ይኹን፡ ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ከምዚ ዝስዕብ ይብል፤ “ብኣይ ዝአምን፡ እቲ ጽሑፍ ከም ዝበለ፡ ካብ ኩባዳ ሩባታት ማይ ህይወት ክውሕዝ ኢዩ።... እዚ ብዛዕባቲ እቶም ብእኡ ዝአምኑ ክቕበልዎ ዘለዎም መንፈስ ኢዩ እተዛረበ።” (ዮሃ.7:38)።

እዚ ኸአ ነቲ ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ምስታ ሳምራዊት ሰበይቲ ብዛዕባ ማይ ህይወት አብ ዝተዛረበሉ እዋን ዝበሎ ቃል፡ ንሱ ወሃቢ ማይ ህይወት ከም ዝኾነ የመልክት፡ ከምዚ ዝስዕብ ድማ ይብል፤ “... እቲ ካብቲ እነ ዝሆነ ማይ አብኡ ንዘልኣለም ህይወት ዝፍልፍል ዓይኒ ማይ ክኸውን ኢዩ እምበር፡ ንዘልኣለም አይጸምእን ኢዩ፡ ኢሉ መለሰላ።” (ዮሃ.4:10-14)።

ስለምንታይ ድኣ ማይ ንህይወትን ሓደ ሓደ ጊዜ ኸአ ንባዕሉ ንመንፈስ ቅዱስን ዘመልክት? እቲ አምላክ ነቲ መዘምር ዝገለጸሉ፡ እዋ አብቲ መጀመርታ መዝሙሩ ብዛዕባ ብጹእ ሰብ ዝበሎ፡ ክንደይ ጽቡቕ ኢዩ። “ንሱ ከምታ ፍሬአ ብብጊዜአ እትህብ፡ ቁጽላ ኸአ ዘይረግፍ፡ አብ ወሰን ወሓዚ ማይ እተተኸለት ኣም

ይኸውን። ዝገብር ኹሉውን ይሰልጦ።” (መዝ.1:3)። እዚ ኸአ መንፈሳዊ ፍሬአ ማለት ኢዩ።

ሕጂ እምበኣር ንማይን ንህይወትን ንመንፈስ ቅዱስን፡ ነቲ አብ መጽሓፍ ቅዱስ ካብ መጀመርታ ኦሪት (ዘፍ.1:3) ጀሚሩ ክሳብ መወዳእታ ራእይ ዮሃንስ ዝቕጽል፡ ከተሓሳስሮም የድልየና፤ “... እነ ንዝጸምኤ ካብ ዓይኒ ማይ ህይወት ብኸምኡ ክህቦ ኢዩ።” (ራእ.21:6)። “ከም ክሪስታል ዝምጽራዩ ሩባ ማይ ህይወት ከአ ኣርአየኒ፡ እዚ ካብቲ ናይ አምላክን ናይቲ ገንሸልን ዝፋን እናወፀ፡ ብማእከል እቲ ኣደባባይ ይውሕዝ።...” (ራእ.22:1)። “ዝጸምኤ ኸአ ይምጸእ፡ ዝደለየውን ማይ ህይወት ብኸምኡ ይውሰድ።” (ራእ.22:17)።

እቲ ምስጋር ቀይሕ ባሕሪ ንሞትን ህይወትን ብሓደሳዕ ኢዩ ዘመልክት። ነቲ ሰብኣዊ ባህርያት ሞት፡ ነቲ ካብ ማይ ዝወፀእ ሰብ ከአ ህይወት።

ማይ ሓሙስ ጽግቦ ኸአ ንምንጻህ የመልክት ነበረ። ስለዚ ኸአ ኢዩ ጎይታ ንሓዋርያት እግርም ምስ ሓጸቦም ከምዚ ዝስዕብ ዝበ ሎም፤ “... ንሸካትኩም ከአ ንጽሃት ኢኹም።...” (ዮሃ.13:10)። እቲ መዘምር ኸአ አብ መዝሙሩ ከምዚ ዝስዕብ ይብል፤ “አእዳወይ ብንጽህና ይሓጽብ።”

ምናልባት እቲ ናይ ቃል ምሕጸብ ልደት እዚዶ ይኸውን? እቲ አብ ጥምቀት ብምሕጸብ እንረኽቦ ምንጻህ ሓድሽ ውልድነት። እቲ ሓዋርያ ጳውሎስ ንእብራውያን ከምዚ ዝስዕብ ዝበሎም ዝምልከቶ፤ “... ሥጋናውን ብጽሩይ ማይ ተሓጺቡ።...” (ዕብ.10:22)።

አብዚ፡ ብዛዕባ እዚ ማይ እዚ፡ ነታ ንማይን ንደምን ትምልክት አብ ጊዜ ሰቕለት ክርስቶስ ዝኾነት ዓባይ ተሓምር፡ ከይጠቐስኩም

ክላላፍ አይደልን።

ማይን ደምን

ክርስቶስ አብ መስቀል ተሰቂሉ እንከሎ፡ እቲ ዓቀይታይ አብ ጎድኑ ብሸኑናት ወግኦ እዋ ካብኡ “ደምን ማይን” ፈሰሰ (ዮሃ.19:34)። አብዚሲ እቲ አምላካዊ ጥበብ እንታይ ኢዩ?

ካብ ጎድኑ፡ እቲ ንድሕነት ትርጉም ዝህብ ደም ዝፈሰሰ። ንሕና ግን ነዚ ድሕነት ብሸመይ ክንረክቦ ንክእል? ብማይ ንረክቦ (ብጥምቀት)። ስለዚ፡ ምእንቲ ናብ ድሕነት መብጽሒ ክህቡ ደምን ማይን ክልቲኦም አብ መስቀል ክርከቡ ብጣዕሚ ጽቡቕ ኢዩ። እቲ ካብ ሓጢአት ዘንጽሃና ደም ክርስቶስ ብማይ ኣቢልና ኢና እንረክቦ። እቲ (አብ ምሥጢረ ቍርባን) ደምን ማይን እንሓዋውሶ ክንደይ ጉሩም ኢዩ።

ምናልባት እዚ ጉዳይ ማይን ደምን (ካብኡ ደምን ማይን ወፀ) አብቲ ነዚ ነገር ብዓይኑ ዝረኣዮ፡ ከምኡውን ንሱ አብ ጥቓ መስቀል ደው ኢሉ ዝነበረ፡ ቃል ዮሃንስ ፍቁር ጎይታ፡ አዝዩ በሪሁ ይርከብ።

“እቶም ዝምስክሩ ኸአ መንፈስን ማይን ደምን፡ ሠለስቲኦም ኢዮም እዋ፡ ሠለስቲኦም ሓደ ኢዮም።” (1ዮሃ.5:8)። ነቲ እንቅበሎ ድሕነት እዚ ጥቕሲ እዚ የብርሃ።

ንድሕነት ዘቕርብና ደም ኢዩ፡ (ደም ክርስቶስ)። ንሕና ኸአ ነዚ ውልድነት ደም እዚ፡ ብማይን ብመንፈስን ኣቢልና ብቕዓት ንረክብ።

እምበኣርከስ አብ ጥምቀት፡ አብ ሓደ ተጠማቂ ሰብ እዞም

ሠለስተ ይጥርነፋ፡ ማለት ማይን ደምን መንፈስን።

ጅይ ሕቶ፤

ምናልባት ዝኾነ ሰብ ከምዚ ዝሰዕብ ኢሉ ይሓትት ይኸውን፤ ማይሲ እዚ ኹሉ ተግባር ኣለውዎ ድዩ?

ሀ፡- እዚ ተቓውሞ እዚ፡ አብቲ ኤልያስ ንንእማን ሶርያዊ፡ “ክትነጽህ እንተ ደለኻ አብ ሩባ ዮርዳኖስ ተሓጸብ” ምስ በሎ። ነቲ ሽዑ ንእማን ንነቡዩ ኤልያስ ዘቕረበሉ ተቓውሞ የዘኻክረና። አብ ደማስቆስ ካብ ናይ እስራኤል ዝጽብቕ ሩባታት ስለ ዘለምም፡ እቲ ጉዳይ ብምሕጻብ ጥራይ ንክፍጸም አዝዩ ውሑድ ኮይኑ ተራእዮ። (2ነገ.5:10-12) ተማእዚዙ ምስ ተሓጸብ ግን፡ በዚ እምነቱ ንጽህና ረኸበ። አብዚ እምበኣር ንእሽቶ ነጥቢ ሓበሬታ። እቲ ነቡዩ፡ አብቲ ንደሓር፡ አብ ዘመነ ዮሃንስ መጥመቕ፡ መጠመቂ ዝነበረ (ማቴ.3:6)፡ ሩባ ዮርዳኖስ፡ ንክሕጸብ ኢዩ ዝእዘዘ። በዚ ደ ከምቲ ምስ ንእማን ሶርያዊ ዘጋጠመ፡ ንተግባር ማይ ነጋንኖ ኣለውና ኢና?!

እግዚአብሔር ንጸግኡ ከምቲ ዝፈቐዶ ገይሩ ኢዩ ዝህብ። አብዚ እምበኣር፡ እታ ጸጋ አብ ማይ ዮርዳኖስ ጥራይ ኣይነበ ረትን፡ እቲ ምሥጢር፡ አብቲ እግዚአብሔር አብ ልዕሊ ማይ ዘንበሮ ሓይሊ ኢዩ... ንጥምቀትውን ምስ እዚ ጉዳይ እዚ ከምቲ ምስ ቍሩብ ገደባት እንገልጸ፡ ከምኡ ክንብል ንክእል።

ለ፡- ካልእ አብነት፤ ጎይታ ነቲ ብዓይነሰውሩ ዝተወልደ። አብ አዲንቲ ጭቃ ገይሩ ምስ ፈወሶ ከምዚ ዝሰዕብ በሎ፤ “... አብቲ ቀላይ ሰሊሆም (ትርጓሚኡ ልኡኽ) ኬድካ ተሓጸብ፡ በሎ። ከይዱ ተሓጸብ፡ እናረኣዮውን ተመልሰ።” (ዮሃ.9:6-7)። እዚ ዓይነ ሥወር እዚ ብእምነቱ ጥራይ አዲንቲ ክወሃብ ምኽእለ ነይሩ። እግዚአብሔር ግን ንብርሃን (ጥምቀት ከአ ምብራህ ኢዩ)

ብማይ ገይሩ ከሀቦ ደለዩ። ፍቃድ ጉይታ ከምቲ ዝደለዩ ይኹን! ብሩኽ ይኹን ሰሙ! ንሱ ክፍጽሞ ዘለዎ ሕንጻጸት ኣይነውጽኡሉን ኢና...።

ሐ:- ምስናይ እዚ ኹሉ ግን ማይ ጥምቀት፡ ከም ማንም ባህርያዊ ማይ ኣይኮነን። እቲ ዝተጠምቀ ሰብ ድማ ካብ ማይን መንፈስ ቅዱስን እምበር ካብ ማይ ጥራይ ኣይኮነን ዝውለድ።

ምእንቲ ነቲ ኣብኣ ዝጥመቕ ዘበለ፡ ካብ ማይን መንፈስን ክውለድ ክክእልሲ፡ መንፈስ ቅዱስ ፍሉይ ባህርያት ምእንቲ ክህቦ ነቲ ማይ ይቕድሶ። በዚ ኣቢሉ ኸኣ ኢዩ፡ ካብቲ ናይ ድሕነት ደም ክርስቶስ ንምውሳድ ብቕዓት ዝረክብ። ኣብቲ እቲ ዝጥመቕ (ኣብ ማይ) ምስ ክርስቶስ ኣብ ዝቐበረሉ እዋን፡ ምእንቲ ምስኡ ኣብ ትንሣኤኡ ክሓብር ምስ ክርስቶስ ኣብ ሞቲ ይሓብር።

ሰለዚ ኸኣ ንሕና፡ ኣብቲ ማይ ጥምቀት እንቕድሱሉ እዋን፡ ኣብ ልዕሊኡ ካብቲ ንቅዱስ ቅብኣት ዝተወሰነ ዘይቲ ቅዱስ ማሩን፡ ነፍሰሰሉ። እዚ ቅብኣት መንፈስ ቅዱስ እዚ፡ ነቲ ማይ ብመንፈስ ቅዱስ ይቕድሶ። እቲ ካብኣ ዝውለድ ከኣ ካብ ማይን መንፈስን ይውለድ።

እዚ ማይ ኣብ ዝቕደሰሉ እዋንውን፡ ካህን ንምቕዳስ ማይ ዝምልከት መንፈስ ቅዱስ ንምቕዳሱ ዝወርደሉ ፍሉይ ጸሎት፡ ኣብ ልዕሊ እዚ ማይ ይጽሊ። ከምኡውን ካብ ቃል ኣምላኽ የንብብ። በዚ ኸኣ እቲ እንሕጸቦ ማይ ጥምቀት ብቃል ዝተቐደሰ ይኸውን።

፱ይ ሕቶ፤

ጥምቀትሲ ምስ ክርስቶስ ምትንሣእ ኢዩ ምባልዶ ኣይምሓሸን፡ ካብ ምስ ክርስቶስ ሙማት? ምክንያቲ ሞት ይጎድእ ደኣምበር ኣይጠቅምን ኢዩ፡ ትንሣኤ

ግን ጠቓሚ ኢዩ።

ጥምቀት ከምቲ ሓዋርያ ጳውሎስ ኣብ መልእኽቲ ናብ ሰብ ሮሜ ዝገለጸ፡ ምስ ክርስቶስ ሙማትን ምትንሣእን ኢዩ፤ “ሞትና ንሞቲ መሲሉ ሕቡራት እንተ ኺንናስ፡ ከምኡ ኸኣ ብትንሣኤኡ ክንሓበር ኢና።... ንሕና ምስ ክርስቶስ ካብ ሞትናስ፡ ምስኡ ድማ ብሀይወት ከም እንነብር፡ ንኣመን ኣሎና።” (ሮሜ.6:5-9)።

ኣብዚ ጉዳይ እዚ ዝኾነ ሰብ ሞት ጥቕሚ የብሉን ትንሣኤ ኢዩ ዝጠቅም ብምባል፡ ኣብ ሓሳቡ ክምርኮስ የብሉን። ካብቲ ኣስተምህሮ መጽሓፍ ቅዱስ ከኣ ወፃኢ ይኸውን ኣሎ። እንሆ ኸኣ መጽሓፍ ብዛዕባ ጥምቀት ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ወይሲ ብክርስቶስ ኢየሱስ እተጠመቐና ዘበልና ኩላትና ብሞቲ ከም እተጠመቐናዶ ኣይትፈልጡን ኢኹም?... ናብ ሞት ብጥምቀት ምስኡ ተቐበርና።” (ሮሜ.6:3-4)። ነዚ ኸኣ ኣብ መልእኽቲ ናብ ሰብ ቈሎሴ ከምዚ እናበለ ይደግሞ፤ “... ብጥምቀትውን ምስኡ ተቐበርኩም፡ ብግብሪ እቲ ካብ ምውታን ዘተንሥኦ ኣምላኽ ድማ ምስኡ ተንሣእኩም።” (ቈሎ.2:11-12)። ኣብዚ ጥቕሲ እንግንዘቦ ነጥቢ፡ ጥምቀት ምስ ክርስቶስ ሙማትን ምትንሣእን ከም ዝኾነ ኢዩ... ብሓቂ እቶም ምስ ክርስቶስ ሙማት ዝንዕቁ በረኽት ትንሣኤ ኣይረኽቡን ኢዮም።

ኣብዚ ኸኣ ሕቶ ነቕርብ፤ ሰለምንታይ ኢና ኣብ ጥምቀት እንመውት? እንታይ ኢዩ ኣገዳሲነቲ?

ሀ:- ምስ ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ሕብረት ምእንቲ ክህል ወና። ሓዋርያ ጳውሎስ ከኣ “ኣብ ሓይሊ ትንሣኤኡ ክኣቲ” ኢዩ ጥራይ ኣይበለን፡ ንሱስ ከምዚ ዝሰዕብ ደኣ በለ፤ “ብዝኾነ ኮይኑ ናብ ትንሣኤ ምውታን እንተ ኣርከብኩ ኢለ፡ ብሞቲ እናመሰልክዎ፡ ንዕኡን ንሓይሊ ትንሣኤኡን ሕብረት መከራኡን

ምእንቲ ክፈልጥ፡ ኩሉ ከም ወፅዓ እቈጽሮ ኣለኹ።” (ፊሊ.3:10-11)። ከምኡውን ኣብዚ፡ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “... ምስ ክርስቶስ ተሰቐልኩ” (ገላ.2:19)። “ምስ ክርስቶስ ሞት” እትብል ቃል ድማ ኣብ (ሮሜ.6) ብዙሕ ጊዜ ትደጋጊማ ኣላ።

ለ፡- ሰብ፡ ምእንቲ ኣድሽ ባህርያት ክወሰድ፡ እቲ ጠፋኢ ባህርያቱ ኣብ ጥምቀት ክመውት ግድን ኢዩ። ኣዋርያ ጳውሎስ ከኣ “ኑቲ ናይ ኣረጊት ሰብ፡ ኣብ ጥምቀት ምስቃሉ” ክብል እንከሎ፡ ነዚ ኢዩ ክገልጽ ደልዩ። ኣብዚ ምዕራፍ ከኣ ኣብቲ መልእኽቱ ናብ ሰብ ሮሜ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “እቲ ዝሞተ ካብ ኣጠላት ኣራ ወዲኡ ኢዩ እሞ፡ እዚ ደጊም ንኣጠላት ከይግዛእ፡ እቲ ናይ ኣጠላት ሥጋ ምእንቲ ክጠፍእ፡ እቲ ኣረጊት ሰብና ምስኡ ከም እተሰቐለ፡ ፊሊጥና ኣሎና።” (ሮሜ.6:6-7)። እምበኣርከስ ጥቕሚ ሞት እዚ ኢዩ። ከምቲ ገሊኦም መሲሎም “ሞት ኅዳኢ ኢዩ” ዝብልዎ ዘይኮነስ፡ እቲ ጠፋኢ ባህርያትና ምስ ሞተ፡ ብኻልእ ባህርያት ከም ምስሊ ኣምላኽ ይትንሥእ፡ እዚ ድማ ንሥጋናን መንፈስናን እቲ ዝሓሸ ኢዩ። ምኽንያቱ እቲ ጠፋኢ ባህርያት፡ ምስ ክርስቶስ ንምትንሣኦ ኣይሊ የብሉን። ስለዚ ምእንቲ ህያው ክኸውን ሙማት ኣሎዎ።

ሐ፡- ብሞት ምስኡ ምሕባርና፡ ኣብ ትሕቲ ፍርዲ ሞት ከም ዝከበርና ምእማን ማለት ኢዩ። ብኣጠላት ሙማት ክርስቶስ ስለና ሞይቱ ከም እተደፍነ ምእማን ኢዩ። ስለዚ ኸኣ ንሕና ብሞት ንጥመቕ፡ ዓስቢ ኣጠላት ሞት ስለ ዝኾነ ኸኣ፡ ምስኡ ብጥምቀት ንድፈን።

በዚ ኸኣ ንበረኸት ትንሣኤ ምስ ክርስቶስ ብቐፃት ንኸውን።

መ፡- ካብ መጀመርታኡውን ትንሣኤ ማለት ካብ ሞት ምትንሣኦ ማለት ኢዩ። እቲ ምስ ክርስቶስ ኣብ

ጥምቀት ዝትንሥእ። ንሱ እቲ ብግዲ ምእንቲ ኸትንሥእ ዝሞተ ኢዩ። ምኽንያቱ እንተ ደኣ ዘይሞተ፡ ከመይ ኢሉ ደኣ ኢዩ ዝትንሥእ?

፲ይ ሕቶ፤

ሰብ ካብ ዝተጠምቁን ናይ ኣዳም ኣጠላት ዝነፀቡን ወለዲ ዝተወልደ ክንሱ፡ ካብቲ ናይ ኣዳም ኣጠላት ንኸድሕን ስለምንታይ ኢዩ ዝጥመቕ?

እቲ ናይ ሞት ፍርዲ፡ ብቐጥታ ካብ ወለድና ኣይኮንናን እንወርሶ። ካብቲ ቀዳማይ ሰብ፡ ካብ ኣዳምን ሄዋንን ኢና እንወርሶ። እዚ ኸኣ ኣብቲ ኣዳም ባህርያቱ ዝጠፍአሉን ንሞት ዝተፈርደሉን እዋን፡ ኣብ ዓንዲ ሕቕኡ ኢና ኔርና፡ በዚ ኸኣ ኩሉ ኣብ ዓንዲ ሕቕኡ ዝነበረ ናይ ኣጠላት ወራሲ ኮነ። ንሕና ድማ ካብኡ ብጥምቀት ክሳብ እንላቐቕ፡ ካብ ዓንዲ ሕቕ ኣዳም፡ ኣብ ትሕቲ ፍርዲ ሞት ኢና እንወለድ።

ስለዚ ኸኣ እቲ ፍርዲ ሞት፡ ኣብ ልዕሊ ቃኤልን ኣቤልን ሴትን ጥራይ ዘይኮነ ኣብ ልዕሊ ኹሉ ዘርኢ ኣዳም ኮነ።

ኣብዚ ነጥቢ እዚ መጽሓፍ ቅዱስ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ስለዚ ኸኣ ከምቲ ብሰሪ ኣደ ሰብኣይ ኣጠላት ናብ ዓለም ዝኣተወ፡ ብኣጠላትውን ሞት። ኩላቶም ስለ ዝበደሉ ድማ፡ ሞት ናብ ኩሉ ሰብ ኣለፈ።” (ሮሜ.5:12)። ከምኡውን ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ከምቲ ኩላቶም ብኣዳም ዝሞቱ፡ ከምኡ ድማ ኩላቶም ብክርስቶስ ህያዋን ክኾኑ ኢዮም።” (1ቈረ.15:22)።

ስለዚ ድማ ኩሎም ደቂ ሰባት ዘርኢ ኣዳም ስለ ዝኾኑ ፍርዲ ሞት ኣብ ልዕሊ ኩሎም ኢዩ ነይሩ። በዚ ምኽንያት ከኣ ኩሉ ሰብ ኣብ ዓንዲ ሕቕ ኣዳም እንከሎ ንሞት ተፈሪድዎ ይውለድ።